

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1981. szeptember 07.

kül.

h é t f ő
-----

sk0001 4 230 mtik1001

várható események

1981. szeptember 7./mti/

- rudolf kirchschla:ger osztrák államfő svájcba látogat
- gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovákia köztársasági elnöke libiába érkezik
- sah mohammed doszt afgán külügyminiszter uj-delhibe érkezik

kzs
06.23 070981 0286

-.-

sk0002 4 300 mtik1002

tuc-kongresszus

aczél endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. szeptember 7. /mti/ - hétfőn délelőtt alan fishernek, a közalkalmazott szakszervezet főtitkárának elnökletével blackpoolban megnyílik a brit szakszervezetek /tuc/ idei kongresszusa.

Ué

öt nap leforgása alatt napirendre kerül a brit társadalom és politika valamennyi problémája, a munkanélküliségtől a közös piaci tagságig, a munkáspárti vezetőségválasztástól a nukleáris leszerelésig.

a tuc - bár „beszélőviszonyban„ van a kormánnyal - már hosszabb ideje felhagyott azzal, hogy befolyásolni próbálja margaret thatcher konzervatív minisztereit. erre vall például, hogy a bérkövetelések önkéntes mérsékléséről tárgyalni sem hajlandó velük. reményeit abba helyezi, hogy a munkáspárt visszatér a hatalomba, mégpedig olyan politika ígéretével, amely élvezi a szakszervezeti mozgalom támogatását.

noha a tuc-ban tömörült szakszervezeteknek csak mintegy a fele kötődik szervezeti értelemben is a munkáspárthoz, a szakszervezetek növekvő mértékben szólnak bele a munkáspárti politika alakításába. egy szervezeti reform, amelyet a párt idén januárban fogadott el, 40 százalékos részesedést szavatol a szakszervezeteknek abban a testületben, amely a munkáspárt vezérét és alvezérét megválasztja. ennek a hatalomnak a gyakorlása most különösen nagy felelősséggel jár, mivel egy hónap múlva brightonban dönteni kell arról, hogy a jobboldali denis healey vagy a baloldali tony benn vegye át az alvezér tisztét. michael foot, a munkáspárt vezére a kongresszus második napján, kedden szólal majd fel és várhatólag mind személyi, mind politikai kérdésekben a kiegyensúlyozottság és a mérséklet felé igyekszik hangolni a delegátusokat.

a brit munkásmozgalomban a belső fejlődés irányzata - nem utolsósorban a thatcherizmus reakciójaként - radikális. három nappal ezelőtt a tuc főtanácsa állást foglalt az országnak a közös piacból, népszavazáshoz sem kötött kivonulása, illetve a teljes, egyoldalú nukleáris leszerelés mellett.

ae/dj ha

06.29 070981 2041

--

sk0003 1 300 mtik1004

közöspiaci külügyminiszterek

London, 1981. szeptember 7. /mti-reuter/ - afganisztán, a közel-kelet, namibia és a lengyelországnak nyújtandó élelmiszersegély szerepelt a közöspiaci külügyminiszterek hétfői nem hivatalos tanácskozásának középpontjában a london melletti brocket hallban.

ul

carrington brit külügyminiszternek, a gazdasági közösség tanácsa soros elnökének szóvivője bejelentette: a „tizek”, fenntartják az afganisztánnal foglalkozó nemzetközi konferenciára tett javaslatukat. mint ismeretes, a szovjetunió és afganisztán már korábban elutasította az elgondolást, amely kizárná a tárgyalásokból az egyik fő érdekelt felet, afganisztán törvényes kormányát.

cheysson francia külügyminiszter beszámolt közel-keleti körutjáról. carrington elvetette újabb közös piaci misszió tervét a közel-keleti konfliktus ügyében mindaddig, amíg az amerikai kormányzat pontosabban meg nem határozza politikáját az arab-izraeli ellentéttel kapcsolatban.

a francia külügyminiszter tájékoztatást adott a salvadori baloldali mozgalmaknak a politikai tárgyalásokba történő bevonását támogató francia-mexikói nyilatkozat háttéréről.

cheysson francia és colombo olasz külügyminiszter megbeszélést folytatott a két ország közötti „borháborúról”,.

gr ha

07.00 070981 1283

-.-

sk0004 1 300 mtik1005

dél-afrika

johannesburg, 1981. szeptember 7./reuter/afp/ - az angolai kormány által meghívott külföldi újságírók szerint a dél-afrikai csapatok továbbra is ellenőrzésük alatt tartják angola déli részét és rendszeres légitámadásokat intéznek katonai és polgári célpontok ellen a namibiai határtól mintegy 200 kilométerre. az angolai jelentések szerint a pretoriai csapatok hat nagyobb helyiséget tartanak megszállva .

a pretoriai főhadiszállás szóvivője szerint „aki szövetségre lép a délnyugat-afrikai népi szervezettel /swapo/, annak vállalnia kell a következményeket”,. a nyilatkozatra azután került sor, hogy a dél-afrikai légierő vasárnap ismét bombázta a namibiai határtól 100 kilométerre lévő cahamát és körzetét és a támadás során két angolai katona és egy brit újságíró megsebesült. a dél-afrikai hadsereg szóvivője szerint cahama térségében swapo egységek vannak.

de

a dél-afrikai fehér telepesek legális ellenzéki pártjai támogatásukról biztosították a kormány angola elleni katonai támadását.

kzs gr ha
07.07 070981 1040

--

sk0005 4 230 mtik1006

rövid hírek

könyv brezsnyev életéről

moszkva, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - a pergamon press amerikai-angol kiadó ez év decemberében leonyid brezsnyev életéről jelentet meg könyvet. a kiadó szerződést kötött csingiz ajtmatov és alekszej arbuzov ismert szovjet szerzők legújabb műveinek angolnyelvű megjelenéséről.

franciaország: erdőtüz

párizs, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - a dél-franciaországi ardèche megyében több mint 300 hektár erdő pusztult el tűzvész következtében. bouches-du-rhone megyében 500 hektár erdő esett a tűz áldozatául. gironde megyéből és a pireneusok déli részéről szintén nagy tüzeket jelentettek.

diplomáciai kapcsolatok

addis abeba, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - a szocialista etiópia és afganisztán felveszi a nagykövetségi szintű diplomáciai kapcsolatokat - állapítja meg egyebek között a muhammed doszt afgán külügyminiszter addis abeba-i látogatásáról kiadott közlemény. a dokumentum leszögezi, hogy a diplomáciai kapcsolatokról rendelkező megállapodás a teljes egyenlőség, a kölcsönös előnyök, a szuverenitás és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás elveinek tiszteletben tartásán alapul.

áradás

peking, 1981. szeptember 7. /ap/ - az uj-kina hirügynökség vasárnapi jelentése szerint eddig 764 halálos áldozatot követeltek az északnyugat-kinai sanhszi tartományban pusztító áradások. az augusztus 14. óta tartó esőzések következtében - néhol 60 centiméter

ul

csapadék hullott - a hegyekből lezuduló folyók több helyen kiléptek medrükből, 230 települést mostak el, 322 ezer házat megrongáltak. az 1 és negyed millió embert közvetlenül sújtó áradások sebesültjeinek száma 5000, a hajléktalanoké 200 000.

görög-török konzultáció

szófia, 1981. szeptember 7. /mti/ - a görög és a török külügyminisztérium főtitkárainak soronkövetkező találkozója kezdődött meg hétfőn athénban. sajtóértesülések szerint a két ország közötti vitás kérdések széles körét tekintik át, beleértve az égei-tenger feletti légtérrel és a tenger kontinentális talapzatával kapcsolatos nézeteltéréseket is.

ti ai ha

07.12 070981 2098

-.-

sk0006 4 230 mtik1007

gandhi-el nem kötelezettek

uj-delhi, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - az imperialistaellenes harc logikus következményének nevezte az el nem kötelezettek mozgalmanak létrejöttét indira gandhi indiai miniszterelnök hétfői sajtónyilatkozatában.

az indiai kormányfő a mozgalom megalakításának 20. évfordulója alkalmából kifejtette: az el nem kötelezettek feladata, hogy aktívan és hatékonyan küzdjenek a nemzetközi feszültség éleződése ellen, a vitás kérdések békés uton történő megoldásáért, az országok közötti megértés és barátság erősítéséért.

az el nem kötelezettség nem jelent semlegességet és tétlenséget - állapította meg indira gandhi. a mozgalom további céljait taglalva hangsúlyozta: a világon még nem ért véget a gyarmati rendszer felszámolásának folyamata; felszabadítására vár namibia, faji megkülönböztetés sújtja a dél-afrika lakosainak többségét kitevő színesbőrű tömegeket.

indira gandhi a továbbiakban elmondta, hogy a fejlődő országokra nehezedő imperialista nyomás közepette az el nem kötelezett mozgalom országainak a sürgető gazdasági problémák megoldása érdekében is egyeztetniük kell tevékenységüket.

ti ai

07.30 070981 1165

cd

-.-

sk0007 4 230 mtik1008

önkritika-miniszter

peking, 1981. szeptember 7. /mti/ - a „betegeskedő”, kínai kőszéntermelési miniszter, kao jang-ven vállalta az uttörő szerepet a kínai párt legújabb bírálat és önbírálat-kampányában. adatokkal szűkmarkuan bánva egy gyűlésen kijelentette: elsősorban ő a felelős azért, hogy az év első hét hónapjában a szénbányászat termelése elmaradt az előirányzattól, a 81 bányából csak 29 teljesítette a tervet. véleménye szerint az okok abban keresendők, hogy sok helyen már a csökkentett mutatókat is kelletlenül fogadták, „nem értették meg teljesen a központi bizottság kiigazítási politikáját.„ későn fogták fel a vállalati átszervezések szükségességét s későn is kezdtek hozzá, a munkahelyi hiányzásokat mezőgazdasági vidékekről kért segítséggel igyekeztek megoldani, vontatottan halad a lelőhelyek feltárása, stb. kao jang-ven kritikára és önkritikára szólított fel mindenkit s azt ajánlotta, hogy a szervezeti megoldásokon és a lelkesítésen kívül próbáljanak meg élni az anyagi ösztönzés eszközével.

helyi statisztika szerint kínában tavaly 620 millió tonna szenet hoztak felszínre, ami 2,4 százalékkal volt kevesebb, mint 1979-ben. az idei évre eredetileg 359 millió tonna kitermelésével számoltak, ezt azonban tavasszal 338 millióra csökkentették. az állami ellenőrzés alatt levő bányákon kívül - elsősorban dél-kínában - sok ezer apróbb bánya is működik, amelyek helyi igények kielégítésére hivatottak.

nc /dm lb

07.34 070981 1460

--

sk0008 4 230 mtik1009

észak-írország

belfast, 1981. szeptember 7. /mti-afp/upi/ap/ - hétfőn az ir köztársasági hadsereg újabb bebörtönzött tagja csatlakozott az éhségstrájkolókhöz. vele együtt jelenleg hatan utasítják el az ételt a belfasti maze börtön hirhedt h-tömbjében, helyzetük javítását követelve.

a 25 éves john pickering váltja fel a hetven napos önkéntes böjt után önkivületi állapotban kórházba szállított laurence mckeownt, akit családja kérésére részesítettek orvosi segítségben. pickeringet

ub

1977-ben 26 évi börtönbüntetésre ítélték egy rendőr meggyilkolásáért.

a börtönakciót érzékenyen érinti az ír nemzeti felszabadító hadsereg /inla/ vasárnapi bejelentése, hogy csökkenti tagjai részvételi arányát az éhségstrájkban és jelenleg nem is lesz újabb önkéntese az augusztus 20-án éhhalált halt michael devine helyébe. ulster kisebb katolikus félkatonai szervezete a döntést azzal indokolta, hogy nem számított a londoni kormány ilyen mértékű hajthatatlanságára és így a jelenlegi arány mellett a szervezet börtönben levő tagjai fél éven belül elhaláloznának. eddig az éhségstrájkolók között három ira tagra jutott egy inla tag. az akció kezdete óta három inla tag halt önkéntes éhhalált, a szervezet egyik tagja pedig augusztus 3. óta börtöl. a maze börtönben jelenleg 28 inla tagot tartanak fogva, míg a jóval jelentősebb ira-nak ugyanitt 400 tagja van bebörtönözve. mintegy százan közülük nyilvánították ki hajlandóságukat az éhségstrájkban való részvételre.

az éhségstrájk következtében eddig tizen vesztették életüket, míg öten felhagytak az önkéntes börtöléssel, többnyire családjuk közbenjárására. megfigyelők szerint a hozzátartozók egyre gyakoribb közbelépése végül is a börtönakció kudarcát eredményezheti, és feltehetően a brit kormány is erre épít taktikájában.

to lb

07.48 070981 1817

--

sk0009 4 230 mtik1010

eyskens - bűvös kocka

brüsszel, 1981. szeptember 7. /mti/ - mark eyskens belga miniszterelnök - a rubik-féle bűvös kockával kezében a képernyőn - úgy nyilatkozott a vasárnap esti tv-nézőknek, hogy nem tudja, melyik nehezebb: megtalálni az elmés magyar fejtörőjáték megoldását, vagy eligazodni a belga gazdasági és költségvetési gondokban.

a súlyos belpolitikai problémákkal küszködő kormányfőtől a televízió riportere azt kérdezte, nem talál-e hasonlóságot a divatos játék és a belga politika között. eyskens szerint igen sok a hasonlóság, hisz a költségvetési hiány csökkentésére majdnem annyi változatot kellett megvitatnia a különböző pártokkal, tartományokkal, szakszervezetekkel és egyéb érdekvédelmi csoportokkal, mint a kocka megoldásainak száma... a bűvös kockán

csb

színekkel van dolga az embernek, igaz csak hittel, míg a belga pártok, politikai csoportosulások színpalettája - lévén, hogy minden pártból kétféle van, egy flamand és egy vallon, és minden pártban számos csoport és áramlat - ennél kissé bonyolultabb.

politikai megfigyelők nem jósolnak hosszú életet eyskens kormányának.

a „bűvös kocka-láz”, egyébként hatalmába kerítette belgiumot is. százezer-számra adják el a játékot, a lapok kockaforgatási „recepteket”, közölnek.

mp/dm lb ha

08.23 070981 1300

-.-

sk0010 4 230 mtik1011

vietnam - japán /1.rész/

tókió, 1981. szeptember 7. /mti/ - a vietnami szocialista köztársaság és japán kapcsolatainak javítását szorgalmazta pham van dong vietnami kormányfő. kijelentései, amelyekről a tokiói napilapok hanoi-ba küldött tudósítói számolnak be, a japán liberális demokrata párt küldöttségével folytatott eszmecsere-in hangzottak el. az isi hadsime képviselő vezette héttagú delegáció az ldp ázsiai-afrikai kérdésekkel foglalkozó csoportjának munkatársait tömöríti, és a külföldi országokkal való barátsági és szolidaritási kapcsolatok vietnami bizottságának meghívására tartózkodik hanoi-ban. a tárgyalásokon megvitatják a két ország közötti gazdasági együttműködés felújításának lehetőségeit. japán 1978 vége óta befagyasztva tartja a megígért 14 milliárd jen értékű hitelt és segílyt.

pham van dong rámutatott: „a magunk részéről mindig is készen álltunk a viszony ápolására, s most is nyitva tartjuk az érintkezés csatornáit. úgy vélem, hogy a jövőben széles területre kiterjedő kölcsönös megértés és együttműködés jöhetne létre. kapcsolataink témakörét azonban el kellene választani a kambodzsai kérdésektől, és

ml

szeretném, ha ezeket nem kevernék össze ,,- mondotta. nguyen tho thac külügyminiszter, aki szintén fogadta a japán vendégeket, hangoztatta: vietnam kivonja katonáit kambodzsából, mihelyt alábbhagy a kínai fenyegetés. /folyt./

fn/dm lb

08.47 070981 1389

-. -

sk0011 4 230 mtik1012

vietnam - japán /2.rész/

a japán delegáció kérésének eleget téve a kambodzsai kormány lehetővé tette, hogy a küldöttség tagjai ellátogassanak a népi kambodzsába. a két állam között - mint ismeretes - nincsenek diplomáciai kapcsolatok. a napokban sorra kerülő látogatást a tokiói sajtó jelentős eseménynek nevezi olyan időpontban, amikor a népi kormányzat ellenfelei újabb akciókat szerveznek kambodzsai elszigetelésére.

az akahata, a japán kommunista párt lapja hirmagyarázatában élesen elítéli azt a szingapuri tanácskozást, amelyen a népiértő, bukott kambodzsai pol pot-rezsim embere, khieu samphan, valamint sann, az ugynevezett szabad khmerek vezére és norodom szihanuk volt államfő szőtt terveket ,az ellenállás összehangolása,, céljából. - a szingapuri színjáték, a koalíciós ellenkormány megalakításának óhaját kinyilvánító közös közlemény azonban - írja a lap - a részvevők változatlanul tartó torzszalkodása miatt fölöttébb kiábrándító volt még a népellenes gerillákat fegyverekkel ellátó kina és az egyesült államok, nemkülönben a támaszpontokat rendelkezésükre bocsátó thaiföld szempontjából is.

fn /dm lb

08.49 070981 1147

afé

-. -

sk0012 4 230 mtik1013

Lengyelország

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1981. szeptember 7. /mti/ - a lengyel kormány a varsói lapokban hétfőn értékelést tett közzé a gdanski és szczecini megállapodások, valamint az azóta aláírt egyezmények teljesítésének helyzetéről. a dokumentum egyebek között megállapítja, hogy a tavalyi, nyárvégi megállapodások aláírása óta az ország életében nyaggyarányu demokratizálódási folyamat megy végbe, amelyhez azonban - a korábbi várakozásokkal ellentétben - nem társul a munka termelékenységének növekedése, sőt: a termelés nyagymértékben visszaesett.

gdanskban időközben folytatja tanácskozását a szolidaritás. az eredeti tervek szerint hétfőn lezárták volna e fórum munkájának első szakaszát, azt azonban a vita elhuzódása miatt várhatóan két nappal meghosszabbítják. a szolidaritás országos egyeztető bizottsága vasárnapi referátumában nagy hangsúlyt helyezett a tömegtájékoztatási eszközökhöz való hozzájutásra, foglalkozott az ország kritikus gazdasági helyzetével, s azt állította, hogy a szolidaritás „mindenekelőtt szakszervezetként kíván működni,,.

bydgoszczban hétfőn ismét tárgyalnak az igazságügyminisztérium képviselői a helyi börtön fellázadt foglyaival, akik mintegy harminc követelést terjesztettek elő. a szombati börtönlázadás alatt - mint a lengyel hírügynökség jelentette - 154 fogoly szökött meg a börtönből, köztük tíz olyan, akit gyilkosság miatt ítélték el. a szökevények közül eddig közel harmincat sikerült elfogni.

kn/fe ai
08.56 070981 1516

--

sk0013 4 230 mtik1014

tajvan - atom

tokió, 1981. szeptember 7. /mti/ - tajvan együttműködik dél-afrikával és izraellel atomfegyverek kifejlesztésére - jelentette hétfőn első oldalas tudósításában a japán üzleti körök lapja, a nihon keizai simbun. a kang ning-hsziang tajvani parlamenti képviselőtől származó értesülések szerint tajpej „ily módon kíván felkészülni a tajvani-szoros felől fenyegető esetleges támadásra és gerillaakciókra,,. a képviselő nem volt hajlandó nyilatkozni a

cedel

szóban forgó fegyver típusáról, a kifejlesztési munkálatok állásáról és a háromoldalu kooperáció formájáról.

tajvani hivatalos tényezők azonnal cáfolták a fenti híreket, ám a nihon keizai simbun úgy véli: a befolyásos törvényhozó most először erősítette meg a new york times és a dél-afrikai rand daily mail idei júniusi, illetve tavalyi év végi információit. az amerikai lap azt írta, hogy dél-afrika urániumot szállít tajvannak és izraelnek, izrael pedig olyan rakéták kifejlesztésében nyújt segítséget tajvannak, amelyek alkalmasak atomtöltetek célba juttatására.

fn/fe ha

09.03 070981 1065

--

sk0014 4 230 mtik1015

közel-kelet

jeruzsálem, 1981. szeptember 7.-/afp/ reuter/ - vasárnap a libanoni-izraeli határtól mintegy hat kilométerre északra haddad őrnagy izrael támogatta jobboldali milicistái tüzet nyitottak a libanonban állomásozó ensz békefenntartó erőknek holland katonákból álló megfigyelőcsoportjára. megfigyelők a július 24-én érvénybe lépett tüzszünet megsértésének minősítik a szeparatisták akcióját.

beirut, - /afp/ - louis delamare-nak, a pénteken meggyilkolt beiruti francia nagykövetnek holttestét vasárnap a libanoni fővárosból hazaszállították franciaországba. a beiruti repülőtéren eliasz szárkisz, libanoni köztársasági elnök nevében marvan hamadeh miniszter bucsuztatta a diplomatát .

tel-aviv, /ap/ - az izraeli legfelsőbb bíróság pénteki döntése eredményeképpen folytatódnak a régészeti kutatások a jeruzsálemi siratófal mentén. mint ismeretes az izraeli főrabbi tiltakozása nyomán zevulun hammer oktatásügyi miniszter betiltotta az ásatások folytatását. az ultra-ortodox zsidók szerint az ásatások területén ősi temető található.

sl lb

09.11 070981 1093
sl

--

sk0015 4 230 mtik1016

afgán külügyminiszter indiában

uj-delhi, 1981. szeptember 7. /mti-ap/afp/ - sah muhammed doszt afgán külügyminiszter hétfőn egynapos látogatásra indiába érkezett. az afgán diplomácia vezetője uj-delhiben kétoldalu, valamint afganisztánnal összefüggő kérdésekről tárgyal indiai kollegájával, naraszimha raoval.

az indiai külügyminisztérium szóvivője vasárnapi nyilatkozatában hangoztatta, hogy doszt első ízben látogat el kétoldalu tárgyalásokra indiába. az afgán diplomácia vezetője idén februárban járt már ugyan uj-delhiben, de akkor az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletén vett részt .

uj-delhi diplomáciai körökben rámutatnak: doszt látogatásának különleges jelentőséget ad , hogy az afgán demokratikus köztársaság kormánya augusztus 24-én ismételten javasolta pakisztánnak és iránnak: tartsanak kétoldalu tárgyalásokat országaik kapcsolatainak rendezésére. az afgán kormány egyben közölte: kész háromoldalu tárgyalásokra is, amennyiben pakisztán és irán ezt kívánja, és nem ellenzi, ha a két-, vagy akár háromoldalu tárgyalásokon részt vesz az ensz főtitkára vagy annak megbízottja.

az idézett uj-delhi diplomáciai körök úgy vélik, hogy doszt tájékoztatja indiai kollegáját arról, hogyan alakult afganisztán helyzete a térségben, hiszen uj-delhi szerepet akar vállalni afganisztán és szomszédai kapcsolatainak rendezésében.

lp lb

09.23 070981 1395

--

sk0016 4 230 mtik1017

iráni

teherán, 1981. augusztus 7. /reuter/afp/ - „a merényletek egy percre sem tántorítanak meg minket, csak eltökéltebbé teszik nemzetünket az amerikai érdekek megsemmisítésében, - hangsúlyozta khomeini ajatollah a világ iszlám hívőihöz címzett rádióbeszédében. a szónoklatban, amely vasárnap, a mekkai zarándoklat előestéjén hangzott el a teheráni rádióban, a vallási vezető ismét „az egyesült államok bérenceit, tette felelőssé az iráni vezetők elleni merényletsorozatért.

ale

a főpap bírálta szadat egyiptomi elnököt és bizonyos arab uralkodókat is, akik az iszlám egységért való munkálkodás helyett csak viszályt szítanak. khomeini egységre szólította fel az iszlám országait, hangsúlyozva, hogy meg kell hiusítani a megosztásukra irányuló kísérleteket.

az egyiptomi elnök által elrendelt tömeges letartóztatásokról kijelentette, hogy szadat azzal „teljessé tette izrael kiszolgálását,,.

khomeini „az iráni és az arab nemzet szembeállítását célzó aljas rágalomnak,, nevezte azokat a híreszteléseket, miszerint izrael fegyvereket szállítana teheránnak.

masszud radzsavi modzsahedin vezető a time amerikai hírmagazinnak párizsban adott interjújában kijelentette, hogy a modzsahedin khalk szervezet követte el a radzsai iráni államfő és bahonar miniszterelnök életét kioltó merényletet. a baniszadr volt iráni elnökkel szövetségre lépett modzsahedin vezető azt hangoztatta, hogy a merényletek „törvényes válasznak,, tekinthetők a hatóságok által elrendelt kivégzэшullámra.

baniszadr és radzsavi, állam- illetve kormányfőnél szokásos módon, a francia vezetőkhez intézett távirataikban fejezték ki részvétüket a beiruti nagykövet meggyilkolása miatt. baniszadr mitterrand elnöknek küldött táviratában az iráni nemzet nevében fejezte ki részvétét. radzsavi mauroy miniszterelnöknek címzett táviratában az „iráni iszlám demokratikus köztársaság felszabadításáért és függetlenségéért küzdő nemzeti ellenállás tanácsa,, nevében ítélte el a nagykövet elleni merényletet.,,

to lb

09.32 070981 2029

.-.-

sk0017 1 300 mtik1018

carter

tokio, 1981 szeptember 7. /ap/ - tévedés és a dolgok tulzott leegyszerűsítése minden nemzetközi problémát a szovjetunió rovására írni - jelentette ki tokióban tartott sajtóértekezletén jimmy carter volt amerikai elnök. nyilvánvaló - fűzte hozzá -, hogy a világon számos konfliktus a népeknek az alapvető emberi jogokért vívott küzdelméből ered, abból a harcból, amelyet a szabadságért, a demokráciáért, hazájuk függetlenségének kivívásáért folytatnak.

ud

carter hangsúlyozta, hogy a kereskedelem, a nukleáris fegyverzet ellenőrzése, a távközlési kapcsolatok terén együtt kell működni a szovjetunióval.

a közel-keletről szólva a volt amerikai elnök úgy ítélte meg: a tartós béke azon múlik, hogy a palesztinok elismerjék az izraeli nép létjogát és a palesztin nép hazát kapjon.

gr ha

09.50 070981 0821

--

sk0018 4 230 mtik1019

avante - cunhal-beszéd /1.rész/

lisszabon, 1981. szeptember 7. /mti/ - a parlament feloszlását, időelőtti választások kiírását és a kommunisták részvételével is számoló demokratikus kormány alakítását követelte alvaro cunhal, a pkp főtitkára, a párt hetilapja, az avante háromnapos ünnepségén vasárnap tartott lisszaboni nagygyűlésen.

cunhal elítélte azt a tényt, hogy néhány napon belül a nato 20 hadihajója gyakorlatozni kezd a tejo folyó torkolatában és ezzel súlyos anyagi károkat is okozva akadályozza a lisszaboni kikötő forgalmát, a portugál népnek elege van abból - mondotta, hogy a nato hadgyakorlatokat folytat portugál területen, partokon és vizeken és ezeket mindig akkor tartják, amikor a reakció nehéz helyzetben van az országban.

az ünnepségen megjelent külföldi küldöttségeket üdvözölve cunhal hangsúlyozta: a szolidaritás a szovjetunióval és a többi szocialista országgal döntő tényezője az imperializmus vereségéért, a dolgozók és a népek felszabadulásáért, a világ békéjéért folyó harc győzelmének.

az ország belpolitikai helyzetét elemezve a pkp főtitkára rámutatott, hogy az új pinto balsemao kormány megalakulása csak időleges és törekeny megoldását hozhatja a jobboldali kormánykoalíció belső válságának. nem telik el sok idő, és a megoldatlan problémák, a portugál nép ellenállása újabb válságot robbant ki a koalícióban. arra lehet ugyanis számítani, hogy a kormány ismét alkotmányellenes támadásba kezd a portugál népnek az alkotmányban szentesített vívmányai, az államosítások, a földreform és a dolgozók jogai ellen.

Ullé

cunhal rámutatott, hogy a koalíció belső ellentétei miatt kirobbant kormányválság lehetőséget nyitott a válság demokratikus, haladó megoldására. ezt az alkalmat azonban elszalasztották, mert a szocialista párt nem volt hajlandó erőit a kommunista párt erőivel egyesíteni. ezzel kapcsolatosan élesen bírálta mário soaresnek, a szocialista párt főtitkárának a jobboldallal való összefogásra törekvő politikáját. /folyt./

leh/fe lb

10.35 070981 2019

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

avante - cunhal-beszéd /2.rész/

a továbbiakban kifejtette azt a meggyőződését, hogy az új kormány hamarosan meg fog bukni. gyorsabban, mint sokan gondolják, de nem automatikusan, mint egyes szocialista vezetők hangoztatják, hanem a nép ellenállása következtében. rámutatott: a válság demokratikus megoldásának útja a parlament feloszlatása és új választások kiírása. a választásokat azonban egy ügyvezető kormánynak és nem a jelenlegi jobboldali kormánynak kell lefolytatnia.

az ország jelenlegi helyzetében egyre nyilvánvalóbb igazság - mondotta -, hogy nem a dolgozók, a kommunisták nélkül, hanem csak velük együtt lehet megoldani az ország problémáit.

az avante ünnepségének, amely vasárnap fejeződött be, az idén is sok ezer látogatója volt, az első becslések szerint még több, mint a korábbi években.

leh/fe lb

10.38 070981 0849

Ull

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

egyiptom - „nemzeti egység,,

- kairó, 1981. szeptember 7. /mti/ - az egyiptomi vallási és világi ellenzék másfél ezer tagja ellen készülő politikai perek nyitányaként vasárnap kairóban az „etikai bíróság,, megkezdte az emigráns ellenzék vezető alakja, szaad el-sazli nyugalmazott tábornok ügyének tárgyalását. a hatóságok egyidejűleg a csütörtöki népszavazást készítik elő, szadat államfőnek „a nemzeti egység és a társadalmi béke megóvása,, címen hozott intézkedéseiről - azaz az ellenzéki tevékenység megbénításáról.

sazli és tizennyolc társa ellen azzal a váddal indítottak pert, hogy egyiptomi nemzeti front néven illegális szervezetet hoztak létre a rendszer megdöntésére. egyiptom a camp david-i megállapodásokat elutasító szilárdság frontjának tagállamait vádolja az enf tevékenységének pénzelésével. a perbe fogottak, illetve családjaik vagyonát lefoglalták. a vasárnapi tárgyalás végén a bíróság újabb ülését október 4-re tűzték ki.

- sazli 1978 nyarán, az izraellel való kiegyezés elleni tiltakozásul hagyta ott lisszaboni nagyköveti posztját, s azóta nem tért vissza egyiptomba.

a kormányzó nemzeti demokrata párt hetilapja, a majo hétfőn további intézkedéseket hozott nyilvánosságra az államfő által trónfosztott kopt pápa ellen. iii. senuda - akinek helyét mostantól kezdve öttagú püspöki bizottság veszi át - nem írhat alá hivatalos okmányokat, nem tartózkodhat az ország két legnagyobb városában, kairóban és alexandriában és nem találkozhat a tömegekkel. szadat elnök azzal vádolja őt, hogy a keresztény kisebbség tagjaival folytatott rendszeres heti találkozóit a „nemzeti egység elleni izgatásra,, használta fel.

a szeptember 10-i referendum a múlt heti letartóztatások révén lefejezett iszlám ellenzék és a törvényes ellenzéki politikai pártok vezető tagjai ellen hozott intézkedéseket hivatott szentesíteni.

rg/dm lb

10.42 070981 1883

ud

sk0021 4 230 mtik1022

szines hirek

csipkedésért egyhavi elzárás

brisbane /ausztrália/, 1981.szeptember 7./ap/ - bizseregtek az ujjai, ezért egyhavi elzárásra ítélte egy brisbanei bíróság darren simson 17 éves ifju ausztráliait. különböző okok miatt persze sok mindenkinek bizsereghetnek az ujjai, simson azonban akkor vétett, amikor engedett ennek az érzésnek és coulangatta repülőterén, egy indulásra készülő gép fedélzetén a biztonsági övét igazgató stewardessbe hátulról belecsippentett. a légikisasszony azonnal bepanaszolta utasát a kapitánynál és a gép személyzete sürgősen leszállította a magát ittásnak tettető simsont. csak egy dologgal vigasztalódhat: jegyének árát visszatérítették.

őrült angolok

London, 1981.szeptember 7./ap/ - egy angol férfi elvált feleségétől, mert az azzal merete vádolni, hogy családjánál jobban szereti krikett klubját. ezután a daily star című lapnak az az ötlete támadt, hogy nőolvasóit férjük szenvedélyeinek leírására buzdítja. halomszám érkeztek az olvasói levelek, ime néhány gyöngyszem: earl peacock mitchami vasuti rendésznek 730 darabból álló üveggolyógyűjteménye van. a golyókat szabadidejében egy 4,2 méter hosszú pályán versenyezteti. „nincs ennél megnyugtatóbb”, - szokta mondogatni. felesége szerint az egész egyszerűen ostobaság, sokszor már régen lefekszik és aludni próbál, miközben férje a szomszéd szobában a golyóit görgeti.

egy másik: john allison már vagy husz éve boldogítja méhészkedésével feleségét, aki ezt nem is nagyon bánja. egy esetet kivéve, amikor férje ruhájának redőiben rejtőzködő méhekkal fekszik este az ágyba. az érdekességekkel elárasztott daily star szerkesztői csak egy dolgon tűnődtek el: egy feleség sem panaszkodott arra, hogy férjének a szex lenne a szenvedélye.

vi ha

10.58

070981 1769

vd

sk0022 4 230 mtik1023

nato - hadgyakorlatok

bonn, 1981. szeptember 7. /tassz/ - nyugat-európa nagy területei lesznek a nato újabb katonai demonstrációinak színterei szeptember-október folyamán, így az nszk-beli bajorország, hessen, baden-württemberg és északrajna-westfália ad helyet a reforger-81, a scharfe klinge és az ocean safari-81 fedőnevű hadgyakorlatoknak. a légi erők cold fire fedőnév alatt gyakorlatoznak, míg a hadiflották az északi-tengeren és a la manche csatornán tartanak a tengeri deszant csapatok partraszállási műveleteivel összekötött manővereket. ezeken a hadgyakorlatokon több százezer katona és tiszt vesz részt.

a nato őszi hadgyakorlatainak egyik mozzanata nehéz fegyverzettel felszerelt 17 ezer amerikai katona átdobása az egyesült államok és nyugat-európa közötti légi hidon az nszk-ba, ahol azután részt vesznek a nato szárazföldi csapatainak manővereiben.

mint a nyugatnémet süddeutsche zeitung rámutat, a legjelentősebb hadgyakorlatok színtere - akárcsak az elmúlt években - az nszk, vagyis a szocialista országokhoz legközelebb fekvő nato-tagország. a nato stratégiája fokozza a feszültséget és figyelmen kívül hagyja a lakosság nagy többségének akaratát, amely békében, az enyhülés és az együttműködés légkörében kíván élni.

sc lb ng

12.33 070981 1284

--

sk0023 4 230 mtik1024

afgán külügyminiszter - 2

uj-delhi, 1981. szeptember 7. /mti-ap/reuter/afp/tassz/ - sah muhammed doszt afgán külügyminiszter hétfőn annak a reményének adott hangot, hogy pakisztán és irán kedvező választ ad az afgán kormány legutóbbi tárgyalási javaslataira. pakisztán és irán pozitív válasza tárgyalásokhoz és olyan megállapodáshoz vezethet, amely csökkentheti a feszültséget a térségben. india fontos szerepet játszhat egy ilyen megállapodás elősegítésében - mutatott rá az uj-delhi repülőtéren nyilatkozva az afgán diplomácia vezetője.

.fr

emlékezetes, hogy az afgán kormány augusztus 24-én újólá azt javasolta pakisztánnak és iránnak, hogy két- vagy akár háromoldalu tárgyalásokon vitassák meg az országaik közötti kapcsolatok rendezését. az afgán kormány azt is közölte: nincs kifogása az ellen, hogy ezeken a tárgyalásokon részt vegyen az ensz főtitkára vagy annak képviselője.

doszt hangsúlyozta, hogy az afgán kormány legutóbbi, augusztus 24-i tárgyalási javaslatában világosan kifejtette: még mindig várja a két ország válaszát, és reméli, hogy az kedvező lesz. az afgán külügyminiszter ugy vélekedett, hogy india képes rávenni pakisztánt és iránt az afgán javaslatok elfogadására. doszt közölte, hogy babrak karmal afganisztáni államfőtől üzenetet hozott indira gandhi indiai miniszterelnök részére.

Lp fm ng

12.41 070981 1351

-. -

sk0024 4 230 mtik1025

„szolidaritás,, kongresszus

gdansk, 1981. szeptember 7. /mti/ - hétfőn gdanskban folytatódott a „szolidaritás,, szervezet kongresszusa, miután vasárnap javarészb en ügyrendi, szervezeti kérdésekről folyt vita. érdemben mindössze két küldött szólt hozzá, mindkettő egy-egy regoinális szervezet nevében. a tanácskozáson több korábban megszavazott - főként ügyrendi - határozatot a küldöttek tiltakozása nyomán semmisnek nyilvánítottak. hétfőn a küldöttek áttértek a szervezet alapszabályzatának megvitatására.

a kongresszus épületében és annak környékén továbbra is nagy példányszámban terjesztenek olyan kiadványokat, amelyeket a „szolidaritás,, különböző regionális szervezetei adnak ki, és amelyek gonyolják a lengyel kormányt, annak tagjait és az általuk hozott döntéseket, továbbá megkérdőjelezik a lemp vezető szerepét és a lengyel népköztársaság szövetségi kapcsolatait.

mj-zse/dm bs

12.53 070981 0918

-. -

ST

sk0025 4 230 mtik1026

brezsnyev - Le duan

moszkva, 1981. szeptember 7. /mti/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke hétfőn a kremlben megkezdte megbeszéléseit le duannal, vietnami kommunista párt központi bizottságának főtitkárával, aki csütörtökön érkezett baráti látogatásra a szovjetunióba.

fl/dm bs

12.55 070981 0359

-.-

sk0026 4 230 mtik1027

usa - katonai támaszpontok

tokió, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - az egyesült államok tovább fokozza katonai jelenlétét a japán szigetvilágban. mint az akahata, a japán kommunista párt központi lapja amerikai hivatalos forrásokra hivatkozva jelentette, az egyesült államok a következő évben több mint 22 milliárd dollárt fordít japánban lévő mintegy 140 katonai támaszpontjának megerősítésére.

- ennek az összegnek nagy részét - 18 milliárd dollárt - az okinawa-szigeten lévő katonai bázis bővítésére fogják felhasználni. ez a támaszpont az ugynevezett gyorshadtest egyik fő állomáshelye a távol-keleten. a szigeten lévő támaszpontot a közeljövőben az amerikai katonai arzenál legkorszerűbb fegyvereivel szerelik fel, így több f-15-s vadászgépet, f-16-s vadászbombázót, valamint awacs repülőgépet is irányítanak a szigetre.

- a japánban létesített katonai bázisok megerősítése, kibővítése része a reagan-kormány politikájának, amelynek célja az amerikai katonai jelenlét növelése a távol-keleten és a csendes-óceán térségében.

ez a politika áldozatokat követel a japán kormánytól is. az amerikai kormányzat követeléseinek engedve a japán nemzetvédelmi hivatal /hadügyminisztérium/ további 170 millió dollárral kénytelen

SR

35
101

hozzájárulni a következő pénzügyi évben a japánban létesített amerikai katonai bázisok fenntartásához. a japán sajtó szerint az amerikai csapatoknak az ország területén való állomásozása évente mintegy 1 milliárd dollárjába kerül a japán adófizetőknek.

sl fm ng

13.26 070981 1516

--

sk0027 4 230 mtik1028

két rövid hír

kirchschla:ger

zürich, 1981. szeptember 7. /upi/mti/ - rudolf kirchschla:ger osztrák szövetségi elnök hétfőn négynapos hivatalos látogatásra svájcba érkezett. az osztrák államfő kíséretében van willibald pahr külügyminiszter, valamint josef staribacher kereskedelmi és ipari miniszter is. az egymással szomszédos két semleges ország kapcsolatai zavartalanok és barátiak. osztrák államfő utoljára 12 évvel ezelőtt járt svájcban hivatalos minőségben.

hun sen

phnom penh, 1981. szeptember 7. /afp/ - hun sen kambodzsai minisztereelnök-helyettes, külügyminiszter európai és ázsiai országokban tett hivatalos látogatókörútjának befejeztével vasárnap visszaérkezett phnom penhbe.

df bs

13.33 070981 0733

--

sr

35
101

sk0028 4 230 mtik1029

adeni szerződés /1. rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. szeptember 7. /mti/ - ali nasszer mohammed hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság elnöke határozottan visszautasította azokat a főként omani és szaud-arábiai rágalmat, amelyek szerint dél-jemen, libia és etiópia adenben nemrég aláírt barátsági és együttműködési szerződése valamiféle új tengely létrehozását jelentené. „nincs szó új paktumról - jelentette ki -, ennek a szerződésnek a célja kizárólag az arab és a palesztin ügy erősítése az imperialista-cionista összeesküvésekkel szemben.„

az asz-szijasza című kuvaiti lapnak adott interjújában a jndk államfője neveltségesnek minősítette azt az állítást, hogy a hatalmas olajkinccsel rendelkező szovjetunió vagy az ugyancsak jelentős olajtermelőnek számító libia fenyegetné az arab-öböl olajkutjait, amikor az egyesült államok katonai támaszpontokat létesít a térségben az amerikai gyorshadtest részére.

ali nasszer mohammed hasszani hozzáfűzte, hogy az öböl menti országok együttműködési tanácsa - oman bevonásától eltekintve - alkalmas keretnek látszik a hat ország együttműködéséhez, de oman jelenléte kétségeket támaszt a tanács céljait illetően.

mint ismeretes, oman katonai támaszpontokat bocsátott az egyesült államok rendelkezésére és szorgalmazta, hogy az öböl menti országok a katonai együttműködést helyezték előtérbe a szovjetunió és térségbeli szövetségesei által megtestesített állítólagos fenyegetéssel szemben. ali nasszer mohammed hasszani meggyőződését fejezte ki, hogy némely tagállamok nem osztják az omani álláspontot.

az együttműködési tanács múlt heti külügyminiszteri értekezletéről kiadott közlemény szerint az öböl államai „nyugtalansággal fogadták az adeni szerződést,„ és további felvilágosításokat kértek annak tartalmáról. az okaz című szaud-arábiai lap azonban legutóbb már azt sürgette, hogy távolítsák el az arab ligából azokat a „szovjetbarát,„ államokat - dél-jement és libiát -, amelyek csatlakoztak „a nemzetközi kommunizmus céljait szolgáló paktumhoz,„. /folyt./

bz/im fm ng

13.57

070981 2109

35
NTI
SR

sk0029 4 230 mtik1030

adeni szerződés /2. rész/

a jndk elnöke elítélte az országa ellen irányuló omani provokációkat és rámutatott, hogy ezek nem folytatódhatnak büntetlenül. Legutóbb egy omani helikopter több dél-jemeni állampolgárt hurcolt el a határ térségéből. a jndk - tette hozzá - üdvözölte kuvait és az egyesült arab emirátusok közvetítő erőfeszítéseit, de ezek nem változtattak oman provokatív magatartásán.

bz/im fm ng

14.01 070981 0428

--

sk0030 4 230 mtik1032

egyiptomi letartóztatások - visszhang

beirut, 1981. szeptember 7. /mti/ - az arab világ sajtója élesen bírálja azokat a megtorló intézkedéseket, amelyeket szadat elnök foganatosított az egyiptomi politikai és vallási ellenzék szétzuzására, elnémitására. az al-thaurah című damaszkuszi lap rámutat, hogy szadat valóságos népi felkeléssel találja magát szemben áruló és kapituláns politikája miatt. szadat - írja az ugyancsak damaszkuszi al-baath - ugyanarra a sorsra fog jutni, mint a néhai iráni sah. az al-kabasz című kuvaiti lap szerint szadat most kezdi megfizetni az egyesült államokkal kötött szövetség és az izraellel aláírt különbéke árát.

az asz-szafir című beiruti lap úgy véli, hogy szadat országos méretű kampányt indított a szabadságjogok eltiprására. az ugyancsak beiruti al-liva úgy értesült, hogy a tömeges letartóztatási hullám keretében 50 katonatisztet is őrizetbe vettek azzal a váddal, hogy a szadat-rezsím megdöntése céljából együttműködtek különböző ellenzéki csoportokkal. a tisztek ügyét egy e célból felállított különleges katonai bíróság elé utalják.

a jedioth aharonoth című izraeli lap úgy véli: ha egyszer szadat eltávozik a hatalomból, az általa követett irányvonal nem fogja őt túlélni. „ez csak megerősíti azt az álláspontot, amelyet begin képvisel washingtonban, nevezetesen, hogy az egyesült államok csupán izraelre számíthat.„

bz/im fm ng

14.06 070981 1409

sk0031 4 230 mtik1033

brezsnyev - le duan /1. rész/

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. szeptember 7. /mti/ - leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke hétfőn a kremlben fogadta le duant, a vietnami kommunista párt kb főtitkárát, aki csütörtökön érkezett baráti látogatásra a szovjetunióba. a találkozón szovjet részről jelen volt nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, külügyminiszter. vietnami részről ott volt to huu, a vkp kb politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese.

leonyid brezsnyev a találkozón tájékoztatta le duant a szovjetunióban folyó gazdasági építőmunkáról, a központi és helyi pártszerveknek a xxvi. kongresszus határozatainak végrehajtására irányuló tevékenységéről. le duan beszámolt vendéglátóinak a vkp v. kongresszusának előkészületeiről, valamint a vietnami népnek az ország gazdasági helyreállítása érdekében végzett munkájáról. hangsúlyozta, hogy a iv. pártkongresszuson az ország társadalmi-gazdasági fejlesztéséről hozott határozatok végrehajtását jelentősen megnehezítette és lassította a vietnami szocialista köztársaság ellen elkövetett kínai katonai intervenció. a vietnami népnek azonban a súlyos nehézségek ellenére sikerült növelnie országa gazdasági erejét.

leonyid brezsnyev és le duan elégedetten állapította meg, hogy a szovjetunió és vietnam kapcsolatai, mind mennyiségi, mind pedig minőségi szempontból dinamikusan fejlődnek. gyakoribbá váltak a párt- és államközi kapcsolatfelvételek, szélesedett a gazdasági együttműködés, és a szovjetunió továbbra is jelentős segítséget nyújt vietnamnak védelmi képessége erősítésében. a jelenlegi ötéves tervidőszakban negyven ipari objektum épül vietnamban szovjet közreműködéssel. tovább bővül a két ország együttműködése a vietnami kontinentális talapzat kőolaj- és földgázkincsének kiaknázásában. a tervek szerint vietnam is egyre több árut, elsősorban zöldség- és gyümölcsfélét fog szállítani a szovjetunióba, mindenekeelőtt a távol-keleti területekre. /folyt/

fl/im bs

14.10 070981 2171

SV
107

--

SV

sk0032 4 230 mtik1034

brezsnyev - le duan /2. rész/

a nemzetközi kérdések megvitatása során a felek hangsúlyozták, hogy az egyesült államok militarista politikája és kína hegemonista törekvései tovább bonyolítják a helyzetet világszerte, és különösen délkelet-ázsiaiában. vietnam, laosz és kambodzsa népei továbbra sem szentelhetik erőfeszítéseiket teljes mértékben a békés, alkotó tevékenységnek: biztonságukat veszélyeztetik az amerikai kormányzat támogatását élvező peking katonai támadásai. kína és az egyesült államok megpróbálnak politikai és gazdasági bojkottot szervezni az indokinai országok ellen, és ennek érdekében durva nyomást gyakorolnak az asean tagállamaira. ez a békét veszélyeztető politika azonban ellentétes a népek törekvéseivel, és nyilvánvalóan kudarcra van ítélve.

brezsnyev és le duan a találkozón hangsúlyozta: a szovjetuniónak és vietnamnak meggyőződése, hogy az ázsiai biztonság megszilárdulásának az ázsiai országok közös céljává kell válnia. ennek kapcsán aláhúzták az indiaival fennálló együttműködés bővítésének fontosságát, és kifejezték készségüket arra, hogy megteremtsék és megerősítsék a baráti és együttműködési kapcsolatokat indonéziával, malaysiával és valamennyi békeszerető ázsiai országgal. az ázsiai béke ügye csak nyerne azzal, ha japán is csatlakoznék az ázsiai államok közötti valódi jószomszédi kapcsolatok megteremtésére irányuló konstruktív törekvésekhez - mutattak rá.

leonyid brezsnyev és le duan kifejezte meggyőződését, hogy a szocialista államoknak a világpolitikai helyzet javítását célzó, következetes politikája kedvező visszhangra talál a különböző államok felelős politikai köreiből, és erőteljes támogatást kap a nemzetközi közvéleménytől.

a szívélyes, testvéri légkörű találkozót a teljes nézetazonosság jellemezte valamennyi áttekintett kérdésben.

fl/im bs

14.14

070981 1835

35
107

sv

sk0033 4 230 mtik1035

francia-szovjet üregyütmüködés

párizs, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - francia gyártmányú műszereket is elhelyeznek és francia-szovjet közös kísérleteket végeznek majd azon az űrkomplexumon, amelyen 1982-ben patrick baudry és jean-loup crétien francia űrrepülő látogat a kozmoszba szovjet bajtársaival. baudry és crétien a napokban fejezte be szabadságát franciaországban, és most tér vissza a szovjetunióba, csillagvárosba. a francia országos űrkutatási központban tartott sajtóértekezleten elmondták, hogy a tizenöt éve folyó francia-szovjet űrkutatási együttműködés tudományos szempontból rendkívül fontos és a közös munka, a közös ismeretek felhasználása rendkívül értékes eredményeket hoz mégpedig sokkal gyorsabban, mintha a felek külön-külön végeznék el ugyanezt a munkát. fontos az együttműködés emberi szempontokból is, a közös munka ugyanis előmozdítja a kölcsönös megértést.

ht bs

14.27 070981 0910

--

sk0034 4 230 mtik1036

közöspiaci külügyminiszterek - tudósítói /1. rész/

aczél endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1981. szeptember 7. /mti/ - a tiz közöspiaci ország külügyminiszterei a hétfvégén kétnapos, nem-hivatalos találkozót tartottak a nagy-britannia-i hertfordshire-ben.

- a politikai együttműködés szervezeti kérdésein kívül több világpolitikai problémát is napirendre tűztek a miniszterek. mindenekeelőtt tájékoztatót hallgattak meg az egyesült államok és dél-afrika namibia sorsát illető tárgyalásairól, illetve arról, amit haig amerikai külügyminiszter e tárgyban „jelentős előrehaladásnak„ nevezett. értesülések szerint a tájékoztató némi derülátást kelteett a miniszterek körében, bár többen - mindenekeelőtt a franciák - kétkedéssel fogadják a pretoriai rezsim „puhulásának„ hírét. még ennél is kétségesebb azonban, hogy az egyesült államok olyan megállapodáson dolgozik-e dél-afrikával, amely elfogadható európai szövetségesei számára is. kiszivárgott hírek szerint claude cheysson francia külügyminiszter azt hangsúlyozta kollégáinak, hogy kormánya álláspontja szerint „nem lesz könnyü„ áthidalni azokat a

16.

-17

nézetkülönbségeket, amelyek párizst elválasztják washingtontól a namibiai fehér kisebbségnek adandó garanciákat és az ENSZ-békefenntartó erők feladatkörét illetően.

a francia aggodalmak egy részét vélhetően brit politikai körökben is osztják. a the times hétfőn nagy cikket közölt David Owen volt külügyminisztertől, a szociáldemokrata párt egyik vezetőjétől, aki azt az alapgondolatot fejtette ki, hogy a brit szigetországnak „nem szabad követnie Amerikát az afrikai futóhomokba,,.

ami a további fejleményeket illeti, az öt vezető tőkés hatalmat /egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, NSZK, Kanada/ tömörítő, ugynevezett namibiai összekötő csoport tagjai szeptember 24-én, az ENSZ-ben tanácskoznak legközelebb a terület jövőjéről rendelkező ENSZ-határozat végrehajtásáról. Londonból nézve úgy tűnik, hogy a „ötök,, kénytelenek lesznek további együttes lépéseiket attól függővé tenni, amiben az egyesült államok és dél-afrika megállapodik. itt hasonló helyzet alakul ki, mint a közel-kelet dolgában, ahol a palesztinokkal rokonszenvező, ugynevezett európai békekezdeményezés az amerikai-egyiptomi és amerikai-izraeli tárgyalások függvényévé vált. Hertfordshire-ben a közöspiaci külügyminiszterek ennek megfelelően nem határoztak új akcióról: bevárják Begin izraeli miniszterelnök washingtoni eszmecseréinek eredményeit, és közben „folyamatosan tanulmányozzák,, a helyzet alakulását. /folyt./

ae/im fm

15.10 070981 2566

..-

sk0035 4 230 mtik1037

közöspiaci külügyminiszterek /2. rész/

szó esett még a hétvégi találkozón afganisztánról és közép-amerikáról is. az előbbi kérdésben a közös piac - értesülések szerint - tartja magát a „kétlépcsős nemzetközi értekezlet,, kudarcot vallott tervéhez. egyes értesülések szerrint franciaországot bíráló partnerei részéről, amiért Mexikóval közösen elismerte a salvadori felszabadító mozgalmat - bár ezt a kritikát a közösség nem kívánja nyílttá és hivatalossá tenni. nagy-britannia a maga részéről bevallotta nem ért egyet a szóbanforgó francia lépéssel.

ae/im fm ng

15.12 070981 0591

.. 20

sk0036 4 230 mtik1038

rövid hírek

japán-kinai megbeszélések

peking, 1981. szeptember 7. /afp/ - hétfőn a kínai fővárosba érkezett nikaido szuszumu, a kormányon levő japán liberális-demokrata párt egyik vezetője, hogy előgítse a két ország között a kereskedelempolitika terén támadt vita elsimitását. peking ugyanis 600 milliárd jen /2,6 milliárd dollár/ összegű segítséget igényelt japántól /hitelek és áruszállítás formájában/, hogy folytathassa egy acélerőmű építését sanghaj közelében és egy petrokémiai üzem létrehozását az ország északi részében. tokió ezzel szemben ennek az összegnek a felét: 300 milliárd jent ajánlott fel. mint a pekingi rádió beszámolt róla, a japán vendégnek nem volt szüksége kapacitálásra: ku mu miniszterelnök-helyettes közölte vele, hogy a kínai kormány elfogadja japán 300 milliárd jenes hitel-ajánlatát.

egy millió közül, ha egynek...

London, 1981. szeptember 7. /ap/ - London központjának egy kórházában pénteken két egészséges fiugyermeknek adott életet theresa ebers. ebben semmi rendkívüli nem lenne, ha a 22 éves kismama nem két méhéből hozta volna világra a kis nickit és simont. „valóban nagyon ritka dolog, hogy egy nőnek két méhe legyen, s még ritkább, hogy mindkettőben gyermeket foganjon, - nyilatkozta a kórház nőgyógyásza, hozzátéve, hogy egy millió közül, ha egy nőnél állapitanak meg ilyen rendellenességet. a dolognak külön érdekessége, hogy négy évvel ezelőtt az orvosok közölték theresával: rendellenes állapota miatt sohasem lehet gyermeke...

st. helens - vulkánkitörés

new-york, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - vasárnap este néhány órán keresztül ismét hatalmas lávafolyam ömlött ki a washington állambeli st. helens vulkán kráteréből, miközben többször rengett a föld. a szakértők szerint a helyzet ez alkalommal nem veszélyes, mindazonáltal egy 30 kilométeres sugarú biztonsági övezetet létesítettek a tűzhányó körül. emlékeztet, hogy az 1980. május 18-i kitörés 60 halálos áldozatot, illetve eltűntet követelt.

ht bs

15.29

070981 2013

10.

--

SV

sk0037 4 230 mtik1039

hírek Lengyelországból

gdansk/varsó 1981. szeptember 7. /mti/ - a „szolidaritás”, szervezet gdanski kongresszusának harmadik napján lech walesa, az országos egyeztető bizottság elnöke azt indítványozta, hogy alakítsanak 15 tagu elnökséget, amely széles jogkörrel irányítaná a „szolidaritás” munkáját. javasolta továbbá egy száztagu képviseleti testület létrehozását, amely ellenőrizné az elnökség munkáját és időről időre tartandó ülésein meghatározná a szervezet soronlevő feladatait.

a hétfői napon egyébként a gdanski regionális szervezet egyik képviselője azt fejtegette, hogy „a szervezet alapszabálya a maitól eltérő helyzetben született és ideje felülvizsgálni az alapszabály ama pontját, amely a lengyel egyesült munkáspárt vezető szerepének elismeréséről szól,,.

- bydgoszcz börtönében hétfőn folytatódtak a tárgyalások az igazságügyminisztérium különbizottsága és a szombaton fellázadt elítéltek képviselői között. a rabok, akik elbarikádoztak magukat és „okkupációs sztrájkot”, hirdettek az épület egyik szárnyában, csaknem harminc, a pap hírügynökség szerint helyi jellegű, követelést terjesztettek elő. közben a rendőrség folytatja a hajszát a börtönlázadás alatt megszökött elítéltek után, akik között tíz gyilkos is van. a 154 szökevény közül hétfő délutánig huszegynéhányat sikerült elfogni, a többiek tovább bujkálnak.

kn/im bs

15.34 070981 1382

-.-

sk0038 4 230 mtik1040

szovjet hadgyakorlat

moszkva, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - a nyugat-81 fedőnevű szovjet hadgyakorlaton a hétfői napon a szárazföldi erők, a haditengerészet erői és a törzsek végrehajtották a hadműveleti előkészületeket. az „északiak”, a megfelelő stratégiai megfontolások alapján befejezték a csapatok átcsoportosítását. a parancsnokok és a törzsek a terepen szervezték a műveleteket. a „déliak”, folytatták az erőátcsoportosítást, az erődítési munkálatokat a felvonulási térségekben, a csapatok hadmozdulatainak és összehangoltságának szervezését.

10.

N

az „északiak,, és a „déliak,, magasabb egységei és flottaegységei elvégezték a hadműveleti, műszaki és hadtápbiztosításokat, jobb állások biztosításaért helyi jellegű csatározásokat, valamint légi és tengeri harci cselekményeket folytattak. valamennyi haderőnem tökéletesíti harci tudását.

ht bs

15.37 070981 0878

--

sk0039 4 230 mtik1041

két hír vietnamból

hanoi, 1981. szeptember 7. /mti/

vietnami-japán eszmecsere

pham van dong vietnami miniszterelnök japán parlamenti képviselőkből álló küldöttséget fogadott. az isi hagime parlamenti képviselő, a liberális-demokrata párt afroázsiai tanulmányi csoportjának elnöke által vezetett delegációval a vietnami kormányfő kölcsönös érdeklődésre számítottató kérdésekről folytatott eszmecsereét.

vietnam - kínai felderítők

vietnam bejelentette, hogy szabadon bocsájt 23 kínai állampolgárt, akik különböző kémkedési és szabotázsfeladatokkal illegálisan behatoltak vietnam területére. jószándéka, emberies politikája bizonyosságául a vietnami fél visszaadja kínának a huszonhárom embert - közölték hanoiban. mint ismeretes, a közelmúltban a kínai hatóságok szabadon bocsátottak tizenhárom vietnami állampolgárt, akiket vietnami területen, törvényellenesen fogtak el és hurcoltak kinába.

dp/im bs

15.46 070981 0942

18. ⁴⁰

--

sk0040 4 230 mtik1042

ceausescu

bukarest, 1981. szeptember 7. /mti/ - „határozottan sikraszállunk az ellen, hogy újabb középtávolságu nukleáris rakétákat telepítsenek Európába, határozottan nem-et mondunk az új rakétáknak! eltökélten sikraszállunk a neutronfegyver ellen, amelyet szintén Európának szántak! nekünk, Európai népeknek mindent meg kell tennünk, hogy kontinensünk a többi földrész lakosaival együtt biztosítsa az egész emberiség haladását és jólétét, - jelentette ki Nicolae Ceausescu román államfő, az RKP főtitkára Ploiestiben elhangzott beszédében.

a továbbiakban, a leszerelés fontosságát hangsúlyozva, sürgette a katonai kiadások csökkentését, a fegyverkezési hajszát megállítását és sikraszállt az Európai biztonság és együttműködés megvalósításáért, a madridi értekezlet sikeréért.

Nicolae Ceausescu rámutatott, hogy Románia „következetesen erősíti kapcsolatait valamennyi szocialista országgal, az együttműködés erősítése, a szocialista országok szolidaritása különösen fontos tényező a békéért, az enyhülésért, a társadalmi haladásért folytatott küzdelemben, - mondotta, majd megállapította, hogy - a nemzetközi helyzet bonyolult problémáira való tekintettel - erősíteni kell az összes haladó és antiimperialista erőket, a függetlenségért és békéért sikraszálló népek szolidaritását és együttműködését.

olt/im bs

15.56 070981 1351

--

sk0041 4 230 mtik1043

terroristák

New York, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - sorozatos terrorcselekményeket hajtanak végre New Yorkban cionista egyének. Legutóbb, vasárnap a „négy kontinens”, nevű könyvesbolt volt pokolgépes merényletük célpontja. A könyvesbolt a város központjában van, és csak a szerencsén mulott, hogy a közelben tartózkodók közül senki sem sérült meg.

17. ²⁵

hogy miért vált a „négy kontinens„ könyvüzlet cionista támadás célpontjává? egyszerűen azért, mert az itt árusított könyvek között szovjet szerzők művei is szerepelnek.

szeptember 3-án pokolgépeket fedeztek fel szovjet diplomaták gépkocsijai alatt abban a kerületben, ahol a szovjetunió állandó ensz-képvisellete van, a következő napon pokolgép robbant egy nigériai diplomata gépkocsija alatt, amely a szovjet képviselőt közelében parkolt.

— hogy e terrorcselekmények mindegyike new york-ban működő szovjet intézmények munkatársai ellen irányult, megerősítik a cionista terroristák nyilatkozatai is. nemhogy takargatnák bűncselekményeiket, de minden újabb tettükről sürgősen értesítik az amerikai tömegkommunikációs eszközöket.

a new york-i rendőrség pontosan tudja, hol van a cionista bűnözők főhadiszállása, név szerint ismeri vezetőiket. mindazonáltal, tudomást sem véve a szovjet képviselő tiltakozásáról, a helyi hatóságok semmiféle intézkedést sem hoznak a merényletek elkövetői ellen. szakadatlanul „a nemzetközi terrorizmus„ megengedhetetlenségét hajtogatják, miközben saját országukban szemet hunynak a cionista terrorcsoportok támadásai felett, és ezzel gyakorlatilag újabb büntettek elkövetésére bátorítják ezeket a csoportokat.

wr fm ng
16.06 070981 1645

— . —

sk0042 4 230 mtik1044

husák - elutazás Libiába

prága, 1981. szeptember 7. /mti/ - gustáv husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák köztársasági elnök hétfőn délután hivatalos baráti látogatásra Libiába utazott. a csehszlovák vezető kíséretében van rudolf rohlicek miniszterelnök-helyettes, bohuslav chnoupek külügyminiszter, miloslav blahník vezérezredes, a nemzetvédelmi miniszter első helyettese és bohumil urban külkereskedelmi miniszter is.

gustáv husák, mint néhány nappal ezelőtt bejelentették, Libia után párt- és kormányküldöttség élén hivatalos baráti látogatást tesz etiópiában és a jemeni népi demokratikus köztársaságban is.

sn/zsa bs
16.09 070981 0650

sk0043 4 230 mtik1045

belga kp - sajtóünnep

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1981. szeptember 7. /mti/ - a belga kommunisták hosszú évek óta legsikeresebb sajtóünnepüket rendezték meg szombaton és vasárnap. a brüsszel északi negyedében létesített sátorváros politikai vitáin, zenés műsorain és a pecsenyesütők asztalainál sok tizezren fordultak meg - kommunisták és rokonszenvezők -, tanuskodva arról, hogy a párt fokozatosan kilép a korábbi elszigeteltségből. a le drapeau rouge és a de rode vaan ünnepe egybeesett a belga kommunista párt megalakulásának 60. évfordulójával. az ünnepen számos megemlékezés és visszatekintés idézte fel a bkp hat, nehéz küzdelmekben eltöltött évtizedét. a párt hatvan gyertyával diszitett „születésnap tortáját”, Louis van geyt elnök szeletelte fel vidám fiatalok, a bkp mai és jövődő derékhada között.

a belga gazdasági válság és politikai helyzet kérdései mellett nagy teret kapott az ünnepen a nemzetköziség is: az „eurorakéták”, és a neutronfegyver elítélése, a francia baloldal győzelme vagy a lengyel helyzet vitája. a palesztinok, az iráni vagy latin-amerikai haladó mozgalmak éppen úgy képviseltették magukat az ünnep rendezvényein, mint a szocialista országok vagy a belgiumban dolgozó külföldi vendégmunkások. számos testvérpárt és lapja küldte el, sok új sikert kívánva, képviselőit a bkp ünnepére, köztük az mszmp és a népszabadság is.

a színpadon egymást váltó együttesek és énekesek között nagy sikere volt a vizöntő magyar népzenei együttesnek is.

mp/im fm ng

16.14 070981 1548

12.25

--

Sr

sk0044 4 230 mtik1046

rövid hírek

tüz - kilakoltatás

manchester, 1981. szeptember 7. /afp/reuter/ - háromszáz családot lakoltattak ki hétfőn hajnalban manchesterben, egy lángoló vegyipari üzem környékéről. a gyárban vasárnap éjjel robbanás történt, majd tűz ütött ki. egy ember meghalt, két másik megsebesült. több mint 200 tüzoltó hatórás erőfeszítéssel megfékezte a tüzet, de a gyár porig égett.

neonáci gyilkos

nürnberg, 1981. szeptember 7. /afp/ - karl-heinz hoffmann, az 1980-ban feloszlott, „wehrsportgruppe hoffmann”, nevű nyugat-német neonáci csoport vezetője és a csoport egyik tagja tavaly december 19-én erlangenben közreműködött slomo levin zsidó kiadónak és társának, frida pöschkenek a meggyilkolásában - közölte hétfőn a nürnbergi bíróság, hozzátéve, hogy a vádemelés előtt még kiegészítő bizonyító eljárás szükséges.

vizsgálati fogság

ankara, 1981. szeptember 7. /reuter/ap/ - felére - 90 napról 45 napra - csökkentették hétfőn törökország katonai vezetői azt az időtartamot, amíg politikai foglyok vádemelés nélkül őrizetben tarthatók. az intézkedés azonnali hatállyal érvényre lép. az 1980. szeptember 12-i katonai hatalomátvétel óta kormányon lévő tábornokokat feltehetőleg az emberi jogok védelméért küzdő európai szervezetek bírálatai késztették a vizsgálati fogság időtartamának csökkentésére.

fellebbezések elvetése

dacca, 1981. szeptember 7. /afp/ - a bangladesi legfelsőbb bíróság hétfőn elutasította annak a 12 tisztnek a fellebbezését, akit augusztus 11-én egy katonai bíróság halálra ítélt ziaur rahman elnök meggyilkolásának és rendszerellenes felkelésnek a vádjával.

fm ng

16.21 070981 2145

-.-

17. ²⁵

Sr

sk0045 4 230 mtik1047

kulturális hírek romániából

bukarest, 1981. szeptember 7. /mti/ - romániában évente 70 millió néző tekinti meg a hazai filmalkotásokat. a bukaresti filmstúdiókban jelenleg négy új művészfilmet forgatnak: az angéla tovább megy, az anna és a tolvaj, az ember és árnyék, valamint az ursa-mare-i asszony című film készül.

x x x

ifjúsági filmfesztivált rendeztek a fekete-tenger partján lévő üdülőhelyen, costinestiben. a nagydíjat mircea daneliuc hajókirándulás és demján józsef leánykönyvecsepp című filmje kapta. a legjobb animációs filmnek szilágyi zoltan aréna című filmje bizonyult.

x x x

a marosvásárhelyi nemzeti színház magyar tagozata szeptember első napjaiban nagy sikerrel szerepelt szatmáron és nagykárolyban. tett ház előtt mindkét városban katona józsef bánk bán című drámáját vitték színre nagy sikerrel kincses elemér rendezésében.

olt/vs bs

16.23 070981 1004

--

sk0046 4 230 mtik1048

görög választások

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1981. szeptember 7. /mti/ - a politikai változást óhajtó haladó és demokratikus erők összefogására, a jobboldal elleni közös harcra szólított fel andreasz papandreu, a pánhellén szocialista mozgalom /pasok/ elnöke a pelopónniszosz-félszigeti pátre városában pártja választási kampányát megnyitó vasárnap esti beszédében. papandreu külön aláhuzta, hogy pártja nem fog megfelelni a változásért sikraszálló más demokratikus erők szerepéről sem, majd élesen bírálta a jelenlegi kormány bel- és külpolitikáját.

Nw

17c

harilaosz florakis, a görög kommunista párt kb főtítkára néhány nappal ezelőtt a thesszalóniki című lapnak adott nyilatkozatában kijelentette: görögországnak olyan demokratikus kormányra van szüksége, amely a változást óhajtó erők szövetségére támaszkodik.

athéni politikai megfigyelők értékelése szerint a jobboldali kormány megbuktatásának jelszava sohasem keltett olyan széles körű visszhangot, mint most. mindazok a politikai erők, amelyek a kormányzó új demokrácia párttól balra állnak, hangsúlyozzák: elérkezett az ideje, hogy véget vessenek a jobboldal csaknem félévszázados uralmának. már a legutóbbi, 1977-es választások is az új demokrácia népszerűségének hanyatlásáról és a pasok politikai súlyának növekedéséről tanuskodtak. ez a tendencia az elmúlt egy-másfél évben tovább erősödött.

a harmadik legtekintélyesebb politikai párt, a görög kommunista párt, amely 1977-ben a szavazatok 9,36 százalékát szerezte meg, ezuttal is önállóan indul - az athéni megfigyelők többségének véleménye szerint a négy évvel ezelőttihez képest megnövekedett politikai befolyással.

a várhatóan heves választási harc ezuttal is görögország nato-tagsága, az amerikai katonai támaszpontok jövője, görögország és az egk viszonya és a legégetőbb gazdasági és szociális kérdések körül éleződik majd ki. az máris nyilvánvaló, hogy az október 18-i választásokig hátralévő időben a fő erőpróba a kormányzó új demokrácia párt és a pasok között zajlik le.

ék/hi fm ng

16.39 070981 2076

.-.

sk0047 4 230 mtik1049

iráni - 2.

London/teherán/nicosia, 1981. szeptember 7.
/mti-afp/ap/reuter/upi/ - több tucat, angliában tanuló iráni egyetemista hétfőn rövid időre elfoglalta iráni londoni konzulátusának egy részét, hogy „békésen tiltakozzék khomeini rendszere ellen,„. a mintegy 60 diák akciójának - a konzulátus kérésére - a londoni rendőrség vetett véget. harminc személyt őrizetbe vettek.

Nur

17. 40

egy ismeretlen telefonáló - feltehetően a diákok közül - elmondta, hogy senkit nem ejtettek tuszul a képviselői személyzetéből. az egyik diák azt is közölte, hogy a modzsahedin szervezetet kívánják támogatni.

teheránból érkezett jelentések szerint a hét végén további 50, a modzsahedinek mozgalmához tartozó személyt végeztek ki iránban.

mint a teheráni sajtó hétfőn közölte, nyugat-azerbajdzsánban és kurdisztánban összecsapások zajlottak le iszlám gárdisták és a kormányellenes erők között. az összetűzésekben az „ellenforradalmárok”, közül huszan életüket veszítették - jelentette a dzsumhorije iszlami, az iszlám köztársasági párt lapja. mahabadban kormányellenes erők megtámadták a csendőrség épületét, és három csendőrt megöltek.

irak és irán háborujában változatlanul heves összecsapásokról tudósítanak a nyugati hírügynökségek irán déli és nyugati körzeteiből. a bagdadi hadijelentések szerint iraki harci gépek iráni csapatokat bombáztak abadan környékén, és az elmúlt 24 órában 483 iráni katona esett el. teheránban viszont azt jelentették be, hogy iráni erők ellentámadást indítottak és az ahwazi, valamint a susanguerpi fronton sikerült megerősíteni állásaikat.

km fm ng

16.50 070981 1606

-.-

sk0048 4 230 mtik1050

kinai elutasítás

peking, 1981. szeptember 7. /mti/ - kina változatlanul nem hajlandó folytatni a kínai-vietnami kormányközi tárgyalásokat, azt állítván, hogy a megbeszélések felújítására és a kapcsolatok javítására „nincs reális lehetőség”, illetve nincs hozzájuk „kellő alap”.

a kínai külügyminisztérium vietnam pekingi nagykövetségéhez intézett hétfői válaszcímlevelében a tényeknek ellentmondóan azt írja, hogy vietnamban a legcsekélyebb hajlandóság sincs meg a párbeszéd felújítására, szántszándékkal rontja a kínai-vietnami kapcsolatokat, és állandó feszültséget tart fenn a két ország határán. „indokínai megszálló hatalomnak”, tüntetve fel vietnamot, a válaszcímlevelék terjeszkedő, feszültségfokozó és agresszív szándékokat tulajdonít a déli szomszédországnak, kina-ellenességgel

Nuw

17 46

vádolja és azt állítja, hogy vietnam a szovjetunióval szorosan együttműködve igyekszik elterelni a világközvélemény figyelmét kambodzsá-politikájáról.

a június 13-i és augusztus 31-i vietnami jegyzékre adott kínai válasz afelől sem hagy kétséget, mit tekint peking a tárgyalások felújításához szükséges „kellő alapnak,„: a kínai feltételek értelmében vietnamnak először is ki kellene vonnia csapatait kambodzsából, fel kellene hagynia thaiföld állítólagos fenyegetésével, be kellene szüntetnie „fegyveres provokációit és a határsértéseket,„, valamint „egész kína-ellenes tevékenységét,„.

nc/im bs

16.56 070981 1421

.-.

sk0049 4 230 mti1053

begin /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

- washington, 1981. szeptember 7. /mti/ - begin izraeli kormányfő, aki vasárnap érkezett az egyesült államokba, s nem először jár ott, ezúttal először találkozik majd reagannel, a közel egy éve megválasztott új amerikai elnökkel.

- a látogatás ténye önmagában véve is arra vall, hogy ha az amerikai-izraeli viszony nem változott is meg alapvetően, az egyesült államok közel-keleti politikájában bekövetkezett módosulások nem maradtak hatástalanok: reagan, mint emlékeztetés, beiktatása előtt nem volt hajlandó találkozni beginnel. washington alig leplezte csalódottságát, amikor az izraeli miniszterelnököt júniusban újráválasztották.

begin szerdán és csütörtökön találkozik reagannel. a hét végén new yorkban amerikai zsidó szervezetek rendezvényein vesz részt, majd szeptember 15-én, hazautazása előtt rövid látogatást tesz plains-ben carter volt elnöknel.

ugyancsak szerdán, a csúcstalálkozó első napján a fehér ház formálisan is a kongresszus elé terjeszti az izrael által esküdt ellenségnek tekintett szaúd-arábia felfegyverzését célzó 8,5 milliárd dolláros tervezetet.

Nm

18. ⁴⁰

vasárnapi new york-i nyilatkozatában begin kijelentette:
„konstruktív és gyümölcsöző”, tárgyalásokra számít reagannal, - s
megismételte izrael ellenvetéseit az awacs felderítő repülőgépek
szaud-arábiába szállításával szemben. nyilatkozata azonban
mértéktartó volt. washingtoni sajtóvélemények szerint begin előre
biztosítékokat kapott washingtontól arra, hogy a szaud-arábiának
eladandó awacs-gépek gyakorlatilag amerikai felügyelet alatt
maradnak. /folyt./

br/zsa pl pk

17.53 070981 1642

-. -

sk0050 4 230 mtik1054

begin /2.rész/

a hétfői the new york times szerint a washingtoni eszmecsere
középpontjában nem annyira a szaud-arábia miatti konfliktus lesz,
mint inkább „a libanoni tüzszünetből adódó lehetőségek
kihasználása”, és az autonómia-tárgyalások folytatásának kérdése.
haig amerikai külügyminiszter ugyancsak a the new york times-nak
adott interjúban jelezte: washington „megfelelő szinten”, kívánja
képviseltetni magát szeptember 23-án a tárgyalások felújításán. haig
ebben az időben az ensz-ben és a szovjet-amerikai külügyminiszteri
találkozón lesz elfoglalva. a „megfelelő szintről”, a begin
kíséretében levő samir izraeli külügyminiszter és burg
belügyminiszter tárgyal majd washingtonban. kairóban burg vezeti az
izraeli küldöttséget.

haig arról is beszélt, hogy az amerikai-izraeli tárgyalásokon
tovább erősítik a két ország közötti katonai együttműködést. -
washington nem törekszik formális katonai szövetség megkötésére, -
közölte a state department főnöke, de hozzáfűzte: reméli, hogy a
szadattal egy hónappal ezelőtt létrejött megállapodáshoz hasonlóan
izraelben is sikerül „létesítményeket”, szereznie az amerikai
gyorshadtest számára. ez dy módon biztosíthatná az amerikai katonai
jelenlét fokozását, hogy izraelnek ne kelljen elismernie: állandó
támaszpontokat bocsát területén az egyesült államok rendelkezésére.

Nur

19. 45

az amerikai sajtóban a legkülönbözőbb híresztelések láttak napvilágot arról, mivel kívánja izrael kompenzálni magát. a cbs televízió diplomáciai tudósítójának értesülése szerint az awacs-szállításokba való hallgatólagos izraeli beleegyezés ellenértéke például néhány sr-71-es hipermodern amerikai kémrepülőgép lenne.

br/zsa pl pk

18.09 070981 1692

--

sk0051 4 230 mtik1055

mojszov—berlinguer

belgrád, 1981. szeptember 7. /mti/ - belgrádban hétfőn délelőtt jugoszláv-olasz pártközi tárgyalások kezdődtek, amelyeken a jksz küldöttségét lazár mojszov, a kb elnökség elnöke, az olasz kommunista párt delegációját enrico berlinguer, a párt főtitkára vezeti.

berlinguer vasárnap érkezett jugoszláviába.

a találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást a jksz és az okp belpolitikai tevékenységéről, és áttekintették a két párt együttműködése további bővítésének lehetőségeit.

már/hi bs pk

18.16 070981 0538

--

sk0052 4 230 mtik1057

bolgár-jugoszláv határincidens

belgrád, 1981. szeptember 7. /mti/ - mint már jelentettük, a bta bolgár hírügynökség szeptember 4-én közleményben számolt be arról, hogy ez év augusztus 30-án a bolgár-jugoszláv határon lezajlott súlyos incidens következtében életét veszítette egy bolgár állampolgár. a közlemény szerint a jugoszláv határőrszolgálat váratlanul, minden indok nélkül automata fegyverből tüzet nyitott

Nuu

45

három békés állampolgárra, s közülük kuzman petrov antonov belehalt sérülésébe.

a tanjug jugoszláv hirügynökség szeptember 7-i hivatalos közleményében „önkéntesnek és alaptalannak,, minősítette a a bolgár közleményben foglaltakat az incidens körülményeiről, s miközben sajnálkozásának adott hangot a bolgár állampolgár halála miatt, hangoztatta: az incidens jugoszláv területen történt, s azt a három bolgár állampolgár - közöttük kuzman petrov antonov - magatartása idézte elő.

pl/zsa pk

18.53 070981 0931

-. -

sk0053 4 230 mtik1058

dán szociáldemokrata párt /lásd: szept. 6. sk0023/

koppenhága, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - mint már jelentettük, dánia kormánypártja, a dán szociáldemokrata párt, országos konferenciát rendezett a hét végén alborgban. a konferencia határozatot fogadott el, amely hangsúlyozta: a párt semmilyen körülmények között nem egyezik bele abba, hogy az ország területén nukleáris fegyvert helyezzenek el. - a dán szociáldemokraták - mutatott rá a dokumentum - szükségesnek tartják, hogy minden lehetőséget megragadjanak az észak-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásáról szóló tárgyalások mielőbbi megkezdésére.

a konferencián felszólalt anker jörgensen, a dán szociáldemokrata párt elnöke, miniszterelnök. felszólalásában bírálta az egyesült államok jelenlegi külpolitikai irányvonalát, amely - mint mondotta - komolyan fenyegeti az enyhülést.

kjeld olesen, a dán szociáldemokrata párt alelnöke, külügyminiszter, élesen elítélte a neutronfegyver tömeggyártásáról hozott washingtoni döntést. olesen kijelentette, hogy az amerikai kormány lépése jelentős akadályt gördített a szovjet-amerikai fegyverkorlátozási tárgyalások folytatásának útjába.

wr pl pk

19.02 070981 1195

Nw

18.

-. -

sk0054 4 230 mtik1060

iráni kommentár

teherán, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - „szinte közvetlenül a császári rezsim megdöntése után, az iránban tartózkodó amerikai tábornokok távozásával egyidőben, a nyugati reakciós erők már terveket szőttek az iszlám köztársaság megdöntésére, - állapította meg a pars hirügynökség hétfőn teheránban kiadott kommentárja.

- az egyesült államokat kétségtelenül fájdalmasabban érte az iráni forradalom okozta veszteség, mint a többi nyugati államot. ezzel magyarázható, hogy az irán elleni felforgató tevékenységre is nagyobb energiát fordít: az amerikai ügynökök keze benne volt a mahabadi zavargásokban, 1979. áprilisában a türkmének által lakott körzetekben fellángolt összetűzésekben, az iszlám forradalom egyik fő teoretikusa, mohahari ajatollah elleni merényletben, és még számos felforgató tevékenység megszervezésében.

- nyilvánvaló, hogy ez a felforgató tevékenység korántsem lehetett volna ilyen hatékony a belső ellenforradalmi erők aktív együttműködése nélkül. amikor az amerikai kémtevékenység dokumentumait a világ elé tárták, az egyesült államok erre gazdasági szankciókkal válaszolt. ehhez a gazdasági blokádhhoz más nyugati országok is csatlakoztak, s mivel még ez sem hozta meg a várt eredményt, az egyesült államok 1980. áprilisában nyílt fegyveres agressziót hajtott végre irán ellen.

- a kurdisztáni, gonbad-i-kalvusi és tabrizi incidensek egyértelműen megmutatják, hogy washington célja továbbra is a forradalmi folyamat megállítására és egy katonai hatalomátvitel sikerre vitele - mutat rá a pars kommentárja.

dr pl pk

19.16 070981 1593

--

sk0055 4 230 mtik1061

új szociálpolitikai határozat

moszkva, 1981. szeptember 7. /mti/ - a szovjetunióban rendeletet hoztak a gyermekes családoknak nyújtott állami támogatás és a nyugdíjak emeléséről.

Nm

20 ²⁰

az szkp központi bizottságának, a legfelsőbb tanács elnökségének, a minisztertanácsnak és a szakszervezetek központi tanácsának a vasárnapi központi lapokban közzétett közös határozata a xxvi. kongresszus határozatával összhangban intézkedik a gyermekgondozási segély bevezetéséről. a gyermekgondozási segéllyel otthon maradó dolgozó anyák ezentúl gyermekük egyéves koráig az ország távol-keleti, szibériai és északi részein havi 50, a többi területen pedig havi 35 rubel állami segélyt kapnak. korábban, ha otthon akartak maradni, a szülési szabadság lejárta után erre az időszakra fizetésnélküli szabadságot vehettek ki. a gyermekgondozási segélyről szóló rendelet a távol-keleten, a messzi-északon és szibériában ez év november 1-én, az ország európai részein egy évvel később, a kaukázusi és közép-ázsiai köztársaságokban pedig 1983. november 1-én lép életbe.

a vezető testületek határozata értelmében ugyanezen időpontoktól kezdve az első gyermeküket szülő anyák 50, a második, vagy harmadik gyermeket szülők pedig 100 rubel egyszeri anyagi juttatást kapnak. a rendelet növeli a két- és többgyermekes anyák évi szabadságát, s a gyerekek 16 éves koráig gyermekenként havi 20 rubelre emeli a gyermeküket egyedül nevelő magányos anyáknak nyújtott állami támogatás összegét. ezen kívül intézkedik a különböző kategóriájú állami nyugdíjak minimális összegének felemeléséről is.

ezek az intézkedések mintegy 4,5 millió gyermekes családot, s 14 millió nyugdíjast érintenek. megvalósításukra az állam évente 2,5 milliárd rubelt fog költeni.

fl/zsa pl pk

19.26 070981 1769

-.-

sk0056 4 230 mtik1062

mojszov-berlinguer /kieg az sk 0054 számú hirhez/

belgrád, 1981.szeptember 7./mti/ - belgrádban hétfőn délután folytatódtak a jksz és az olasz kommunista párt küldöttségének tárgyalásai. a jksz küldöttségét lazár mojszov, a jksz kb elnöke, az okp küldöttségét enrico berlinguer, a párt főtitkára vezette. ezuttal időszerű nemzetközi - főként európai - kérdésekről, a leszerelésről és a válsággóccok felszámolásáról folytattak véleménycserét. áttekintették a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom helyzetét is.

már/hi pl pk

19.30 070981 0544

Nw

-.-

sk0057 4 230 mtik1063

brezsnyev pohárköszöntője /1.rész/

moszkva, 1981.szeptember 7. /mti/ - az szkp kb hétfőn moszkvában vacsorát adott le duannak, a vkp kb főtitkárának tiszteletére. a meleg, testvéri légkörű vacsorán leonyid brezsnyev és le duan pohárköszöntőt mondott.

leonyid brezsnyev sikeresnek nevezte a szovjet-vietnami tárgyalásokat, amelyek ismételten bizonyították, hogy a két országnak a jelen és a jövő feladatairól alkotott véleménye megegyezik. a megbeszélésen áttekintették a szovjet-vietnami kapcsolatok valamennyi területét. a két ország együttműködése a következő években minden területen még inkább kiteljesedik - hangsúlyozta az szkp kb főtitkára.

- a jelenlegi nyugtalan időkben elkerülhetetlenné vált, hogy a tárgyalásokon több nemzetközi kérdéstről is szó essék - mondotta brezsnyev. - mind a vietnami vezetővel folytatott megbeszélés, mind a nyáron lezajlott krimi találkozók ismételten bizonyították, hogy a szocialista országok legfontosabb külpolitikai feladatuknak tekintik a megbízható, igazságos, megbonthatatlan béke védelmét.

- e cél elérése érdekében azonban nem annyira szavakra, mint valós tettekre van szükség, s arra, hogy minden állam figyelembe vegye más államok jogos érdekeit. arra kell törekedni, hogy az egymással szemben álló felek a tárgyaló asztal mellett türelmesen felkutassák a vitás kérdések megoldásának lehetőségeit. ha pedig valaki a mértéktartásról és a kölcsönösségről szónokol, de közben provokatív, kihívó politikát folytat, többek között a fegyverkezés területén, akkor ezzel csak bizalmatlanságot kelt, és rontja a béke biztosításának esélyeit - hangoztatta az szkp kb főtitkára.

- a közelmúlt történelmében is előfordult már, hogy valaki a legerősebb akart lenni, s a világ vezetőjének szerepére pályázott. jól tudjuk, mivel végződtek ezek a kísérletek. ami a szovjetuniót illeti, mi soha nem törekedtünk, és most sem törekszünk a katonai fölény megszerzésére. célunk az, hogy megbízhatóan szavatoljuk országunk és szövetségeseink biztonságát, s ennél egy lépéssel sem akarunk tovább menni. a szovjetunió sorozatosan az új, egyre borzalmasabb fegyverfajtákról való lemondásra szólít fel. teljes felelősséggel kijelenthetem azonban, hogy nem maradunk közömbösek, ha ilyen új fegyverek jelennek meg az egyesült államok és más nato-országok fegyvertárában. ha ez bekövetkezik, a szovjet fegyveres erőknek is rendelkezésére fog állni a megfelelő eszköz. - hangoztatta brezsnyev. /folyt./

fl-sj/zsa pl pk

19.47

070981 2488

Nw

sk0058 4 230 mtik1064

leonyid brezsnyev pohárköszöntője /2.rész/

a továbbiakban, ázsia problémáiról szólva, leonyid brezsnyev hangsúlyozta, hogy ennek a kontinensnek, ahol a lakosság egy főre jutó nemzeti jövedelme az országok többségéhez képest a legalacsonyabb, különösen nagy szükség lenne a békére. ázsiában azonban a régi, még meg sem oldódott konfliktusok egyre újabbakkal egészülnek ki. az imperialista és hegemónista erők félnek attól, hogy ázsiában egyszer megvalósul a nyugalom. - tragikus - mondta brezsnyev -, hogy a kontinens legnagyobb államának, kínának vezetői országuk erejét a nemzetközi légkör rontására használják fel. arra törekszenek, hogy szembeállítsák egymással az ázsiai országokat, ellenséges érzelmeket keltsenek a szovjetunió, vietnam, a szocialista országok ellen. pekinggel ellentétben sok ázsiai állam a tartós jószomszédi kapcsolatok kialakításáért száll síkra. ezek az országok nem hajlandók elfogadni a washingtoni irányvonalat sem. független életet akarnak élni. ez az álláspont csak tiszteletet érdemel. ázsia gazdái csak maguk a békét és szabadságot kívánó ázsiai népek lehetnek. joguk van arra, hogy visszautasítsanak minden külföldi beavatkozást ügyeikbe.

végezetül leonyid brezsnyev hangsúlyozta, hogy a szovjetunió üdvözli india, az indokínai országok és más ázsiai államok nemzetközi tekintélyének növekedését, ezen országok tevékeny részvételét a világpolitikában. üdvözli vietnamnak azt a törekvését, hogy laossal és kambodzsával együtt elérje egész délkelet-ázsia felé a béke és a stabilitás övezetévé való változtatását.

fl-sj/vs pl pk

19.52 070981 1589

--

sk0059 4 230 mtik1065

le duan pohárköszöntője /lásd: sk 0057-58/

moszkva, 1981. szeptember 7. /mti/ - válaszbeszédében le duan méltatta az szkp és a vietnami kommunista párt testvéri barátságát, a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elvein alapuló sokoldalú együttműködését. a vkp, vietnam kormánya és népe nevében őszinte köszönetet mondott az szkp-nak és a szovjet népnek azért a hatalmas segítségért és támogatásért, amelyet vietnamnak nyújtanak.

Nm

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy vietnam laoszal és kambodzsával együtt következetes harcot vív ázsia tartós és igazságos békéjének, s elsősorban délkelet-ázsia békéjének és stabilitásának megteremtéséért. e cél elérése érdekében vietnam arra törekszik, hogy fejlessze kapcsolatait és együttműködését indiával, a kontinens más államaival. a vietnami szocialista köztársaság kész arra, hogy normalizálja kapcsolatait kínával a békés egymás mellett élés elveinek tiszteletben tartása, egymás függetlenségének, szuverenitásának és területi egységének kölcsönös tisztelete alapján. az események fejlődése azonban jelen pillanatban nem ebbe az irányba mutat, ezért a felelősség teljes mértékben kínát terheli - hangsúlyozta a vkp kb főtitkára.

Le duan végezetül rámutatott: délkelet-ázsia problémáit a térség országainak kell megoldaniok. e problémák a térség két államcsoportja, az indokínai országok és az asean-tagországok közötti közvetlen párbeszéd útján rendezhetők, külső beavatkozás nélkül. ennek érdekében határozottan vissza kell utasítani washingtonnak és pekingnek a feszültség szitására, a térség államai közötti konfrontáció fokozására irányuló lépéseit.

fl-sj/vs pl pk

19.55 070981 1666

-. -

sk0060 4 230 mtik2001

Libia - husák

tripoli, 1981. szeptember 7. /taszsz/ - a libiai kormány meghívására hétfőn tripoliba érkezett gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke.

gustáv husákot és kíséretét tripoli nemzetközi repülőtérén moamer el-kadhafi ezredes, a libiai forradalom vezetője, a kormány titkárai, katonai vezetők, valamint a diplomáciai testületek képviselői fogadták.

szi pl pk

19.55 070981 0481

Nw

-. -

sk0061 4 230 mti1066

tuc-kongresszus

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. szeptember 7. /mti/ - hétfőn blackpoolban megkezdődött a brit szakszervezetek /tuc/ idei kongresszusa. elnöki megnyitójában alan fisher, a közalkalmazottak országos szövetségének főtitkára a „rombolás orgiájának”, nevezte a thatcher-kormány két és fél éves hivatali működését, rámutatva egyebek között, hogy a szervezett munkások „csaláson és zsaroláson”, kívül semmi egyebet nem kaptak a konzervatívok pénzpólitikai „mániákusaitól”, ráadásul tudatos munkanélküliség-teremtő politikájával a kormányzat megkötötte a szakszervezetek „kezét-lábát”, előidézett egy olyan állapotot, ahol a szakszervezeti taglétszám és jövedelmek tartósan apadnak. fisher meggyőződését fejezte ki, hogy a legközelebbi választásokon a brit nép „elhajítja”, a most hatalmon lévőket.

mind az elnöki megnyitóban, mind más felszólalásokban heves kritika érte a thatcher-kormány szakszervezetellenes manővereit, mindenekelőtt az ugynevezett foglalkoztatási törvényt, amely a szakszervezeti jogok további megnyirbálásának be nem vallott szándékával készül. david basnett, a városi alkalmazottak szakszervezetének főtitkára kifejtette, hogy meggyőződése szerint a munkanélküliség és a foglalkoztatási törvény egyazon célt szolgál, nevezetesen a szakszervezetek szétverését. ilyenformán a szervezett dolgozóknak totális ellenzékiességbe kell vonulniuk a kormányzattal szemben, „amely alapvetően meg akarja változtatni az erőviszonyokat”, a brit társadalomban. - hangoztatta.

a kongresszus úgy döntött, hogy ellenezni fog minden további szakszervezeti törvényt, amelyet a tory kormány a parlament elé kívánna terjeszteni.

egyebekben a Tuc módosította a saját, 60 éves hagyományát, amelynek értelmében a főtanács tagjait a kongresszus választja meg. mostantól fogva az egyes ágazati szakszervezetek taglétszámuk arányában, automatikusan delegálják képviselőiket a főtanácsba. az új rendszer megfigyelők szerint nem kedvez a szakszervezeti mozgalom baloldalának.

ae/hi pk

20.11

070981 2058

Nur

sk0062 4 230 mtik2005

kirilenko kitüntetés

moszkva, 1981. szeptember 7. /mti/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége kiemelkedő állami- és pártmunkájának elismeréseként 75. születésnapja alkalmából hétfőn az októberi forradalom érdemrenddel tüntette ki andrej kirilenköt, az szkp kb politikai bizottságának tagját, a központi bizottság titkárát.

fl-sj/zsa pl pk

20.15 070981 0369

-.-

sk0063 4 230 mtik2006

doszt—gandhi

uj-delhi, 1981. szeptember 7. /mti-taszsz/ - indira gandhi miniszterelnök hétfőn a parlament épületében fogadta az indiában tartózkodó sah mohammed doszt afgán külügyminisztert.

az indiai külügyminisztérium szóvivője szerint a megbeszélés során az afgán diplomácia vezetője tájékoztatta indira gandhit az afganisztáni helyzetről. az afgán külügyminiszter megerősítette, hogy országa kész tárgyalásokat folytatni pakisztánnal és iránnal az afganisztán körül kialakult helyzet rendezéséről. doszt megjegyezte, hogy kormánya őszintén törekszik az afganisztán körül kialakult helyzet politikai rendezésére. a külügyminiszter meglegedését fejezte ki azért az álláspontért, amelyet india foglal el a politikai rendezés kérdésében.

a továbbiakban beszámolt az indiai-óceán partmenti államaiban tett látogatásának eredményeiről. mint hangsúlyozta: ezeket az országokat komolyan aggasztja a fegyverzetek telepítése és a külföldi katonai jelenlét a térségben. doszt átadta indira gandhinak babrak karmalnak, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkárának, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsa elnöksége elnökének személyes üzenetét.

a maga részéről indira gandhi hangsúlyozta az afganisztán körül kialakult helyzet politikai rendezésének sürgősségét, és reményét fejezte ki, hogy a rendezésben valamennyi érdekelt fél részt vesz.

szl pl pk

20.19 070981 1409

Nm

sk0064 4 230 mti2007

sac-gyilkosságok

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. szeptember 7. /mti/ - védőügyvédjének közlése szerint szabadon bocsátják a július 19-ére virradóra auriol településen elkövetett hatos gyilkossággal kapcsolatban őrizetbe vett pierre debizet sac-főtisztját. előzőleg a nap folyamán már szabadon bocsátottak egy vádlottat, így a 14 letartóztatott közül hétfő estére valószínűleg csak kilencen - köztük a mérsárlást végrehajtó ötös kommandó tagjai - maradnak börtönben.

debizet szabadon bocsátásával az aurioli gyilkosságsorozat politikai jellegével kapcsolatos feltételezés háttérbe szorul, és valószínűbbé válik a helyi leszámolás elmélete. mint ismeretes, mind jacques massie, akit családjának öt tagjával együtt megöltek, mind a gyilkos kommandó a sac nevű szervezethez tartoztak. a sac-ot pierre debizet alapította 1958-ban, egyfajta párhuzamos rendfenntartó szervként, de gaulle támogatására. az idők folyamán a kétes szervezet az alvilággal és a szélsőjobboldallal is összefonódott, s több bűnügyben játszottak szerepet tagjai.

az aurioli gyilkosságsorozattal kapcsolatban már kitűnt, hogy a szélsőjobboldal különböző csoportjait befogadó szervezet marseille-i ágazatában heves viszály osztotta meg a különböző csoportokat. a kommandó egyes tagjai szerint a gyilkosságsorozatra „felsőbb utasítás”, nyomán került sor, amely „párizsból érkezett”, - ezért került sor debizet letartóztatására. a nyomozás során azonban nem akadt bizonyíték a vádat mindig visszautasító debizet ellen.

a júliusban és augusztus elején kiszivárgott részletek szerint massie birtokában a sac tevékenységére nézve kompromittáló iratok voltak, és ezek megszerzésére indították a gyilkosságsorozattal végződött expedíciót a szervezet más tagjai. a szóbanforgó iratok azonban azóta sem kerültek elő, s a mérsárlás indítékait továbbra is homály takarja.

bd/zsa pl pk

20.25 070981 1908

Nuv

sk0065 4 230 mtik2008

mahdavi-kani, khomeini

London, párizs, 1981. szeptember 7. /mti-afp/reuter/ - mohammed reza mahdavi-kani ajatollah, a napokban kinevezett iráni miniszterelnök, hétfőn elhangzott rádióbeszédében fegyverletételre szólította fel az ellenzéki csoportokat.

mahdavi-kani hangoztatta: az ellenzéki csoportoknak - ha országuk érdekeit tartják szem előtt - le kell tenniük a fegyvert. hangoztatta, hogy az állami hivatalokba nagy számban szivárogtak be az iszlám rendszer ellenfelei, s ezért további tisztogatásokat helyezett kilátásba a közhivatalnokok körében. bejelentette azt is, hogy az elkövetkező napokban jelentést terjeszt a nemzet elé a volt elnök és miniszterelnök meggyilkolásának ügyében folytatott vizsgálat eredményeiről.

khomeini ajatollah, az ország vallási vezetője, a nap folyamán találkozott a kormányfővel és a kabinet tagjaival. a vallási vezető meghallgatta a kormány programját. a kormány tagjaival lazajlott tanácskozás során a főpap „jelentéktelennek”, ítélte meg az ellenzéki mozgalom veszélyét, s hangoztatta: „bombákkal és robbantásokkal nem lehet megdönteni a rendszert”, mint mondta: „a támadások nem akadályozzák meg a hatóságokat abban, hogy békét és biztonságot teremtsenek az országban,,

az iráni ideiglenes elnöki tanács hétfőn üzenetet intézett a néphez, amelyben hangoztatta: az ország vezetői szembeszállnak az ellenforradalommal. a megalkuvó elemek eltávolítása után az iráni népnek olyan vezetői vannak, akik „utolsó leheletükig hűek az iszlám forradalomhoz, és készek életüket áldozni az iszlámért,,

ahmad azizi iráni külügyminiszter-helyettes hétfőn párizsban kijelentette: amíg nem adják ki baniszadrt és a többi, franciaországban élő iráni ellenzéki személyt, nem lehet szó a két ország közötti kapcsolatok normalizálásáról.

km pl pk

20.41

070981 1827

Nu

sk0066 4 230 mtik2009 törölve

sk0067 4 230 mtik2010

delamare

párizs, 1981. szeptember 7. /mti/ - az észak-franciaországi tourgeville falucskában hétfőn délután egyszerű szertartás keretében eltemették louis delamare-t, franciaország beiruti nagykövetét, akit pénteken gyilkoltak meg ismeretlen tettesek a libanoni fővárosban. a temetésen csak 150 személy vett részt, a nagykövet családja kívánságának megfelelően. jelen volt claude cheysson külügyminiszter is. előzőleg a deauville-i repülőtéren hivatalos részről katonai tiszteletadásban részesítették a nagykövet földi maradványait: delamare holttestét egy katonai repülőgép szállította franciaországba.

ami a merénylettel kapcsolatos nyomozást illeti, az egyelőre nem vezetett eredményre. párizsban valószínűnek tartják, hogy sohasem fog fény derülni arra: voltaképpen kik és miért végeztek franciaország libanoni nagykövetével?

bd/vs pl pk

20.47 070981 0869

Nm

sk0068 4 230 mtik2011

dél-afrikai hírek

/botswana/
gaborone /salisbury, 1981. szeptember 7.
/afp/taszsz/ap/ - kedden a namibiai kérdésről rendeznek csúcstalálkozót lagosban, nigéria fővárosában. a találkozón angola, botswana, mozambik, tanzánia, zambia és zimbabwe államfői vesznek részt - közölték botswanai forrásból.

alfred nzo, az afrikai nemzeti kongresszus /anc/ főtitkára a herald című napilapban megjelent nyilatkozatában hangsúlyozta: szervezetét mély aggodalommal tölti el a pretoriai rendszer angola elleni katonai agressziója. felhívta a figyelmet arra, hogy a dél-afrikai fajüldözők igyekeznek ingataggá tenni a „frontállamok”, belső helyzetét, s ezzel akarják elérni, hogy azok hagyjanak fel a namibiában és a dél-afrikai köztársaságban tevékenykedő nemzeti felszabadító mozgalmak támogatásával.

az afrikai nemzeti kongresszus főtitkára kötelező érvényű gazdasági szankciók bevezetését és szigorú fegyverszállítási tilalom életbe léptetését sürgette a dél-afrikai köztársasággal szemben.

km pl pk

20.56 070981 1034

-.-

sk0069 4 230 mtik2013

brandt - spd-nagygyűlés

bonn, 1981. szeptember 7. /adn/ - willy brandt, a német szociáldemokrata párt elnöke, a párt oldenburgban tartott nagygyűlésén a két német állam viszonyáról és az amerikai politikával kapcsolatos nyugatnémet álláspontról beszélt.

brandt hangsúlyozta a két német államnak a béke iránti különös felelősségét, s ezzel kapcsolatban megállapította: rendkívül fontos, hogy sor kerüljön helmut schmidt kancellár eredetileg már 1980-ra tervezett ndk-beli látogatására. az ndk és az nszk között meglévő ellentétek ellenére mindkét államnak az a közös érdeke, hogy Európában továbbra is megőrizték a békét - mutatott rá a pártelnök.

willy brandt a továbbiakban az nszk külpolitikai helyzetére utalva értelmetlennek nevezte az olyan megfontolásokat, amelyek szerint az országnak ki kellene válnia az európai gazdasági

Nw

közösségből vagy a nato-ból. az spd elnöke ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az nszk érdekeit is képviselni kellene az amerikai politikával szemben. - ez még nem jelent szembenállást az egyesült államokkal - jegyezte meg brandt.

gf pl pk

21.10 070981 1098

-.-

sk0070 4 230 mtik2014

bydgoszczi börtönlázadás vége

varsó, 1981. szeptember 7. /mti/ - a lengyelországi bydgoszczban hétfőn délután véget ért a szombat óta tartó börtönlázadás. a pap hírügynökség hétfőn késő este arról számolt be, hogy a nap folyamán a börtönigazgatóság épületében megbeszélést tartottak a helyszínen levő igazságügy-minisztériumi különbizottság tagjai a regionális „szolidaritás” szervezet képviselőivel. eközben a rabok továbbra is elbarikádozva tartották a börtön egyik épületszárnyát. mint a pap közölte, a tárgyalások folyamán a helyi „szolidaritás” képviselői - a foglyok követeléseit megtoldva - a további megbeszélések előfeltételeként olyan kivánalmakkal álltak elő, amelyek tartalmukat és jellegüket tekintve elfogadhatatlanok voltak. ilyen körülmények között a tárgyalások megszakadtak.

ugyanakkor azonban az igazságügyi bizottság és a börtönigazgatóság - erő és kényszer alkalmazása nélkül - akciót foganatosított, amelynek során a foglyokat kivezették az elbarikádozott épületrészből, és más büntetőintézményekbe szállították őket.

közben a rendőrség folytatja a széles körű akciót a szombaton megszökött elítéltek után, akik közül még mintegy kilencvenen bujkálnak. a börtönlázadás idején - mint ismeretes - 154 elítélt szökött meg a bydgoszczi fegyintézetből. a hatóságok emlékeztették a lakosságot arra, hogy szökött fegyencek rejtegetéséért öt évig terjedő szabadságvesztés szabható ki.

kn/hi pk

21.30 070981 1445

-.-

sk0071 4 230 mtik2015

rendkívüli állapot

London, 1981. szeptember 7. /ap/ - a jana libiai hirügynökség jelentése szerint hétfőn rendkívüli állapotot hirdettek ki a szudáni fővárosban. a jana arról tájékoztat khartoumi jelentésében, hogy harckocsik vonultak be a szudáni fővárosba, megszállták a hidakat, uttorlaszokat emeltek a katonai központok, valamint a belügyminisztérium köré, és őröket állítottak a kormányhivatalok, valamint a rádió és a televízió épületéhez.

a hirügynökség szerint a rendkívüli állapotot azután rendelték el, hogy szudáni tisztek egy csoportja petíciót intézett gaafar nimeri elnökhöz, államvezetési hibái miatt lemondását követelve. a jelentés szerint tíz tisztet letartóztattak, és további katonai személyek letartóztatása van folyamatban. a jana közli, hogy behívták a tartalékos hadkötelezetteket.

bl pk

21.45 070981 0843

--

sk0072 4 800 mtik2017

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-től-sk0032-ig
budapest, 1981.szeptember 7. /mti/

sk0001 várható események

sk0002 tuc-kongresszus

sk0003 közöspiaci külügyminiszterek

sk0004 dél-afrika

sk0005 rövid hírek

moszkva: könyv brezsnyev életéről

párizs: franciaország: erdőtüz

addis abeba: diplomáciai kapcsolatok

sk0006 gandhi - el nem kötelezettek peking: áradás

sk0007 önkritika-miniszter

szófia: görög-török konzultáció

sk0008 észak-írország

sk0009 eykens - bűvös kocka

sk0010 vietnam—japán/1. rész/

sk0011 vietnam—japán/2. rész/

sk0012 lengyelország

sk0013 tajvan - atom
 sk0014 közel-kelt
 sk0015 afgán külügyminiszter indiában
 sk0016 irán
 sk0017 carter
 sk0018 avante! - cunhal-beszéd /1. rész/
 sk0019 avante! - cunhal-beszéd /2. rész/
 sk0020 egyiptom - „nemzeti egység,,
 sk0021 színes hírek
 sk0022 nato — hadgyakorlatok
 sk0023 afgán külügyminiszter - 2
 sk0024 „szolidaritás,, - kongresszus
 sk0025 brezsnyev — le duan
 sk0026 usa - katonai támaszpontok
 sk0027 két rövid hír
                     zürich: kirchschla:ger
                     phnom penh: hun sen
 sk0028 adeni szerződés /1. rész/
 sk0029 adeni szerződés /2. rész/
 sk0030 egyiptomi letartóztatások - visszhang
 sk0031 brezsnyev — le duan /1. rész/
 sk0032 brezsnyev — le duan /2. rész/
 hi

21.52   070981 1365

-. -

sk0073 4 800 mtik2018

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0033-tól-sk0060-ig
1981. szeptember 7.

sk0033 francia-szovjet üregyütmüködés
 sk0034 közös piaci külügyminiszterek - tudósítói /1. rész/
 sk0035 közös piaci külügyminiszterek - tud. /2. rész/
 sk0036 rövid hírek
                     peking: japán-kinai megbeszélések
                     london: egy millió közül, ha egynek...
                     new york: st. helens - vulkánkitörés
 sk0037 hírek Lengyelországból
 sk0038 szovjet hadgyakorlat
 sk0039 két hír vietnamból
 sk0040 ceausescu
 sk0041 terroristák
 sk0042 husák - elutazás libiába

Nu

sk0043 belga kp - sajtóünnep
 sk0044 rövid hírek
     belfast: törölve
     manchester: tűz - kilakoltatás
     nürnberg: neonáci gyilkos
     ankara: vizsgálati fogság
     dacca: fellebbezések elvetése
 sk0045 kulturális hírek romániából
 sk0046 görög választások
 sk0047 irán - 2.
 sk0048 kínai elutasítás
 sk0049 begin /1.rész./
 sk0050 begin /2.rész./
 sk0051 mojszov — berlinguer
 sk0052 bolgár-jugoszláv határincidens
 sk0053 dán szociáldemokrata párt
 sk0054 iráni kommentár
 sk0055 új szociálpolitikai határozat
 sk0056 mojszov-berlinguer /kieg. sk0051 számú hírhez/
 sk0057 brezsnyev pohárköszöntője /1.rész./
 sk0058 brezsnyev pohárköszöntője /2.rész./
 sk0059 le duan pohárköszöntője
 sk0060 líbia - husák
 zsa

21.54 070981 1461

-. -

sk0074 4 800 mtik2019

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0061-sk0074-ig
 1981. szeptember 7. /mti/ -
 sk0061 tuc-kongresszus
 sk0062 kirilenko kitüntetése
 sk0063 doszt — gandhi
 sk0064 sac-gyilkosságok
 sk0065 mahdavi-kani, khomeini
 sk0066 törölve
 sk0067 delamare
 sk0068 dél-afrikai hírek
 sk0069 brandt - spd-nagygyűlés
 sk0070 bydgoszcai börtönlázadás vége
 sk0071 szudán
 sk0072 tartalomjegyzék 1.
 sk0073 tartalomjegyzék 2.
 sk0074 tartalomjegyzék 3.

Nw

kü l

- 57 -

1981.09.07.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: helyai andrás
németh gyula
patak károly

- v é g e -

21.55
Nw

070981 0782

-. -

